Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1999 йил 27 октябр, чоршанба

Сотувда эркин нархда № 211 (2249)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШГА ЭЪТИБОР

Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 9 ойида Ўзбекистон Республикасини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва иқтисодий ислоҳотларнинг бориши тўғрисидаги масалаларга бағишланган мажлиси бўлиб ўтди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва Вазирлар Кенгаши раислари, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари, вазирлик, қўмита, корпорация, концерн, уюшма, идора ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў.Султонов бошқарди. Кун тартибидаги масалалар юзасидан Бош вазир ўринбосарлари Б.Ҳамидов, Ҳ.Кароматов ва В.Отаевнинг ахборотлари тингланди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда иқтисодиётни ривожлантириш, макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш, пул-кредит соҳаси ва тўлов интизомини мустаҳкамлаш, аҳоли турмуш даражасини ўстириш ҳамда соғлиқни сақлаш борасида амалга оширилаётган ишлар ўзининг ижобий натижасини бермоқда. Иқтисодий ночор корхоналарни молиявий соғломлаштиришда муайян тажриба тўпланди. Аёллар манфаатини таъминлаш ва ҳимоя қилиш, кадрлар тайёрлаш, соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш дастурларини рўёбга чиқариш бўйича белгиланган тадбирлар асосан бажарилди.

Ялпи ички маҳсулот ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 104 фоизга етди. Бюджет даромади қисми 100,1 фоиз бажарилди. Иқтисодий ўсишда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми саноатда 5.9 фоиз, қишлоқ хўжалигида 5.8 фоиз, қурилишда 3.6 фоиз ошди. Чакана савдо 11 фоиз, аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш эса 11.5 фоиз ўсди.

Шунга қарамай, айрим вазирлик ва идораларда молиявий аҳвол ҳамон яхшиланмаяпти. Улар маҳсулотни экспорт қилиш ва инвестиция дастурини бажаришда топшириқдан орқада қолмоқда. Кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришда илғор технология ва жаҳон тажрибаларидан кенг фойдаланилмаяпти. Қишлоқ ижтимоий инфратузилмасини ривожлантириш дастурини бажариш ҳам кўнгилдагидек эмас.

Соғлиқни сақлаш соҳасида олиб борилаётган ишлар суръати ва кўлами мамлакат Президентининг Олий Мажлис ўн тўртинчи сессиясидаги маърузасида кўрсатиб ўтилган талаблар даражасида эмас. Қишлоқ врачлик пунктлари ташкил этишга доир дастурий вазифаларни бажаришда, айниқса, Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Қашқадарё, Навоий ва Сурхондарё вилоятлари орқада қолаётгани кўзга ташланмоқда. Даволаш-профилактика муассасаларини ўзини ўзи молиявий таъминлашга босқичма-босқич ўтказиш ишлари суръати ҳам талаб даражасида эмас.

Мажлисда Вазирлар Маҳкамасининг "Республика иқтисодиёти тармоқларини 1999-2000 йил кузқиш даврида ишлашга тайёрлаш тўғрисида"ги қарорининг бажарилиши юзасидан талайгина ишлар амалга оширилгани кўрсатиб ўтилди. Жумладан, аҳолини табиий газ, ёқилғи ва электр қуввати билан тўлиқ таъминлаш бўйича зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Электр станциялар, иссиқлик электр марказлари, электр тармоқларидаги асосий техник асбоб-ускуналар таъмирланди. Айни вақтда турар-жой, коммунал хўжаликлари тизимининг қиш шароитида самарали ишлашини таъминлаш борасидаги юмушлар охирига етказилмоқда.

Шу билан бирга, республиканинг баъзи минтақаларида, хусусан, Коммунал хизмат кўрсатиш, Қишлоқ ва сув хўжалиги, Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш вазирликлари тизимида, умуман иқтисодиётнинг кўпгина тармоқлари корхоналарида қишга тайёргарлик бўйича зарурий ишлар охирига етказилмаганлиги қайд этилди.

Шунингдек, мажлисда пахта йиғим-терими мавсумини тезроқ туғаллаш, бошоқли дон экинлари экишни жадаллаштириш, 2000 йил ҳосили учун кузги шудгорлашни ҳамда кузги-қишки агротехника тадбирларини ўз вақтида бажариш зарурлигига эътибор қаратилди.

Мажлисда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли вилоят, вазирлик ҳамда идораларнинг раҳбарларига зарур топшириқ ва кўрсатмалар берилди.

(ЎзА).

КЕЛИШУВ КЕНГАШИ ЙИҒИЛИШИ

Маълумки яқинда Марказий сайлов комиссиясининг оммавий ахборот воситалари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Келишув кенгаши тузилган эди. Кеча мазкур кенгашнинг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Марказий сайлов комиссияси аъзолари, мамлакатимиздаги сиёсий партиялар, мустақил номзодларни қўллаб-қувватлаш маркази раҳбарлари, Олий Мажлис депутатлигига номзод кўрсатган ҳокимият вакиллик органлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Марказий сайлов комиссияси раиси Н. Комилов бошқарган мазкур йиғилишда Келишув кенгашининг мақсад ва вазифалари, Олий Мажлис депутатлигига сайловларда иштирок этаётган сиёсий партиялар, ҳокимият вакиллик органлари, мустақил номзодлар учун сайловолди тарғиботи пайтида оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг шароит яратиш масалалари муҳокама қилинди. Уларни телевидение ва радиода ёритиш тартиби хусусида Марказий сайлов комиссияси матбуот маркази раҳбари Ш. Қудратхўжаев ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашди.

Йиғилишда мазкур Келишув кенгаши раиси А. Усмонов республика оммавий ахборот воситаларида Олий Мажлис депутатлиги сайловларида иштирок этаётган манфаатдор ташкилотларнинг сайловолди дастури ва номзодларни матбуотда тенг ҳуқуқли шароитда тарғиб этиш ҳаққоний ва очиқ демократик сайловлар ўтказишнинг муҳим шарти эканлигини таъкидлади. Уларнинг сайловолди дастурларини республика телевидение ва радиосида, «Халқ сўзи», «Народное слово» ҳамда «Правда Востока» газеталарида тенг шароитда эълон қилиш қуръа ташлаш йўли билан аниқланди. Матбуот орқали тарғибот чиқишлар шу йилнинг 4 ноябридан бошланади. Қуръа натижаларига кўра, республика телевидение ва радиосида дастлаб «Ватан тараққиёти» партияси, сўнг Мустақил номзодларни қўллаб-қувватлаш маркази, Олий Мажлис депутатлигига номзод кўрсатган ҳокимият вакиллик органлари вакили, «Адолат» социал-демократик партияси, «Фидокорлар» миллий демократик партияси, Халқ демократик партияси ва «Миллий тикланиш» партияларига навбатма-навбат тенг вақт ажратилган ҳолда ўрин берилади. Газеталарда эса аввал Мустақил номзодларни қўллаб-қувватлаш маркази, кейин «Миллий тикланиш» партияси, Олий Мажлис депутатлигига номзод кўрсатган ҳокимият вакиллик органлари вакили, «Адолат» социал-демократик партияси, Халқ демократик партияси, «Фидокорлар» миллий-демократик партияси, «Ватан тараққиёти» партиясига тенг ҳажмда жой ажратилади.

Йиғилишда, шунингдек, сайловларда иштирок этаётган манфаатдор ташкилотларнинг кўргазмали ташвиқот воситаларидан фойдаланиш, уларнинг видеороликларини эфирга узатилишини ташкил этиш ва телевидениеда намойиш қилиш тартиб-қоидалари хусусида ҳам ўзаро фикр алмашилди.

Йиғилишда иштирокчиларни қизиқтирган барча саволларга батафсил жавоб қайтарилди.

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Мустақиллик иншоотлари

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ЯГОНА

Қашқадарё вилоятида Шўртан газ-кимё мажмуи қурилиши жадал олиб борилмоқда. Бу ерда ўнлаб қурилиш ташкилотларининг минглаб бунёдкорлари кеча-ю кундуз ишламоқдалар.

Айниқса, «Қашқадарё-деҳқончиликқурилиш» очиқ турдаги акциядорлик жамияти қурувчиларининг шашти баланд. Улар қисқа муддат мобайнида ўзларига биркитилган бир неча қурилиш объектларини тиклаб, завод маъмурияти ихтиёрига топширдилар.

Шўртан газ-кимё мажмуи Марказий Осиёда ягона улкан иншоот ҳисобланади. У ишга тушса, йилига 125 минг тонна полиэтелин, 137 минг тонна суюлтирилган газ ишлаб чиқарилади.

СУРАТЛАРДА: қурувчилар (чапдан) Олим Асадов ва Ғайрат Оролов; қад ростлаётган иншоотларнинг кўриниши.

Шомурод ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

ПРЕЗИДЕНТ СОВҒАСИ ТОПШИРИЛДИ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов шу йил ёзда Шўртан газ-кимё мажмуи қурилишига буюрган ташрифи чоғида ёш қурувчилар билан самимий суҳбат қурган ва уларга, "агар тўйларингга таклиф қилсанглар, албатта келаман", деган эди. Шундай суҳбатлашиш шарафига муяссар бўлган йигитлардан бири — Қамаши тумани Чим қишлоғида истиқомат қилувчи Ҳамдам Каримов куни кеча Юртбошимизни ўзининг никоҳ тўйига таклиф этди.

Мамлакатимиз раҳбари оддий қишлоқ йигитининг таклифини эътиборсиз қолдирмади. Ёш келин-куёвга юртбошимизнинг самимий табриклари ва совғаси етказилди.

А. ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири.

«Пахта-99»

БЕКОБОДЛИКЛАР ҲИССАСИ

Бекободликлар етти йилдан бери давлатга пахта сотиш режасини уддалай олмай келарди. Ниҳоят, заршунослар юзи ёруғ бўлди.

Қабул манзилларига 42300 тоннадан зиёд қимматбаҳо хомашё етказиб берилди. 17458 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўртача 24,1 центнердан ҳосил йиғиб-териб олинди. Мавсумда мавжуд техника воситаларидан, қўли гул теримчилару хашарчилар имкониятларидан самарали фойдаланилди.

Катта хирмон бунёд этишда тумандаги Навоий номли ширкат хўжалиги, «Далварзин», Улуғбек номли, «Дўстлик», «Хос», Бобур номли, «Ўзбекистон», «Навбаҳор» жамоа хўжаликларининг қўшган улушлари айниқса, баракали бўлди. Далаларда ҳали анча ҳосил бор. Уни чамалаб чиққан миришкорлар яна 1000 тонна пахта териб олиб, жами хирмон салмоғини 43300 тоннага етказишга аҳд қилдилар.

Т. АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Э.Р.Шоисматовни Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазири этиб тайинлаш тўғрисида

Эргаш Раҳматуллаевич Шоисматов Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 26 октябр.

1999 5 декабр — САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН — 2000 9 январ

ДЕПУТАТ

КЕЧА У КИМ ЭДИ, БУГУН УНИНГ ҲАЁТДА ЎРНИ ҚАНДАЙ?

Ҳар сафар хориждан келган расмий меҳмонлар Тошкентдаги Олий Мажлис биносини, унинг маҳобатли залларини ҳайрат билан кузатган дамларда кўнглимда алланечук ифтихор туйғулари жўш уради. Меҳмонлардан бири «Жаҳон андозалари даражасида қурилибди» деб баҳо берса, бошқаси «Эҳҳе, жаҳоннинг жуда кўп мамлакатларида парламент бундай кошонага эга эмас» деб эътироф этади.

Дарҳақиқат, шундай муҳташам маскан билан Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси фахрланса арзийди. Лекин гап фақат ташқи кўринишдами? Чароғон залларни тўлдириб ўтирган депутатларнинг дунёқараши, ўй-фикрлари ҳам янгиланганми? Улар муҳокамасидан ўтиб Қонун даражасига етаётган ҳужжатлар халқ хоҳиш-иродасини акс эттирадими?

Бу саволларга жавоб бериш учун муқояса усулига мурожаат қиламиз. Келинг, минг-минглаб одамлар номидан вакил бўлувчи шахс — депутатнинг кеча қандай ўрин тутганлиги билан унинг бугунги мавқеини солиштириб кўрайлик.

Тоталитар тузумда сайловларнинг илк нуқтаси — депутатликка номзод кўрсатиш ўта сирли вазиятда кечарди. Ҳали сайлов куни эълон қилинмасдан анча бурун компартия идоралари йўли билан вилоятларга, у ердан туманларга сўровлар юборилarди. Унда ҳеч қачон эл-юрт ичида обрў-эътибор қозонган, халқ манфаатларини олий давлат ҳокимиятида ифодалай оладиган одамлар рўйхатини берингглар, деган топшириқ бўлмасди. Аксинча, сўровномада номзод фалон жинсга ва миллатга мансуб бўлсин, касби пистон, ёши, шу кунгача олган мукофотлари шу-шу бўлсин, деб белгилаб берилarди. Ҳатто номзод оиласига оид маълумотлар ҳам юқорининг буюртмасига мос келиши талаб қилинарди. Нега шундай бўларди? Биринчидан, «марказ» учун ҳар бир гапга қулоқ қоқмай қўл кўтарадиган (у пайтлари ҳозиргидек мукаммал овоз бериш мосламалари бўлмасди, зотан, унга ҳожат ҳам йўқ эди) депутат керак эди. Иккинчидан, олий ҳокимият органида жамиятимизнинг ҳамма соҳа вакиллари ўрин олишди, деган баландпарвоз таъкид айтилиши керак бўларди.

Айтайлик, олис Томдидан бир чўпон депутат бўлди. Унинг халқ ҳаётидан хабардор эканлигига шубҳа йўқ. Лекин, пойтахтдаги сессияда бирор гапни эплаб айта олармиди? Ҳатто қўлига тутқазилган қонун лойиҳаларини қайта-қайта ўқиганда ҳам тушунмасди. Ўша вақтларда қўғирчоқ депутатлар ҳақида бир латифа чиққанди. Содда бир одам Москвада бўлган анжуманда қатнашиб келибди. Ҳамқишлоқлари ундан ўз таассуротларини гапириб беришни сўрашибди. «Эй, Москва дегани жуда катта шаҳар экан. Баланд-баланд уйлар. Кўчаларда шиор ёзиб қўйилган: «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун!» Даврадаги оқсоқоллардан бири: «Сен ўзинг ўша бахтиёр инсонни кўрдингми?» деса, «Ҳа, минбарга чиқиб доклад қилди» дебди...

«Сайлов» деган сўз маъно жиҳатдан «танлаш» ибрасига мазмунан яқин туради. Лекин бир ўринга битта одамнинг номзоди кўрсатилса, у ҳолда қандай қилиб муносибини танлаш мумкин? Шу боисдан ҳам шўро даврида чоп этилган изоҳли луғатда «сайлов» сўзи «овоз бериш йўли билан давлат ва жамоат органлари аъзолигига тайинлаш, ўтказиш маросими» деб талқин этилган. Қаранг, ўша давр муҳри қанчалик аниқ акс этган: тайинлаш. Жаҳон амалиётида, мустақилликдан кейин бизда ҳам сайлов чин маънода танлов маъносида англашилмоқда. Ана шунда соғлом рақобат, мукаммалликка интилиш, ўз шаънини кўтариш учун ҳаракат қилиш каби тамойиллар намоён бўлади.

(Давоми 2-бетда).

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

ҚАРШИ. Ўзбекистон Республикаси Президентлигига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияси ҳузурида матбуот маркази иш бошлади. Марказ вилоятда фаолият кўрсатаётган оммавий ахборот воситалари мухбирлари учун мунтазам равишда матбуот конференциялари ўтказиб туради. Сайловга тайёргарликнинг боришига оид барча ахборотлар шу ерда тўпланади ва тарқатилади. Марказда ўтказилган илк матбуот конференциясида вилоят, шаҳар ва туман газеталари, телевидение ва радиоси ходимлари, республика оммавий ахборот воситаларининг вилоятдаги мухбирлари иштирок этди.

БУХОРО. Бўлажак сайловларни демократик тамойилларга риоя этган ҳолда, қонунийлик, адолатлилик, ошкоралик ва холислик асосда ташкил этиш ва уюшқоқлик билан ўтказишда оммавий ахборот воситаларининг ўрни беқиёсдир. Шаҳардаги Ибн Сино номли вилоят кутубхонаси биносида очилган матбуот марказида ўтказилган анжуманда ана шу ҳақда гап борди. Журналистлар бу ерда сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ маълумотларни олишлари, сайловларга доир қонунлар, махсус адабиётлардан, шунингдек, телефон ва бошқа алоқа воситаларидан фойдаланишлари мумкин.

АНДИЖОН. Қўриқ Улуғнор тумани "Шаҳрихон" ширкатлар уюшмасининг Овулмат қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган 172-сайлов участкасида ўн саккиз ёшга тўлиб, биринчи марта овоз беришга тайёргарлик кўраётган ёшлар билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда уларга амалдаги сайловлар ҳақидаги қонунлар, сайловчининг Конституциямизда белгилаб қўйилган ҳуқуқ ва бурчлари, уни уюшқоқлик билан ўтказиш тамойиллари ҳақида маълумот берилди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОНЛИК БОКСЧИЛАР ПЕШҚАДАМЛАР ОРАСИДА

Тошкентдаги "Юнусобод" спорт мажмуида ўтаётган бокс бўйича XX Осиё чемпионатида саралаш ўйинларидан муваффақиятли ўтиб, навбатдаги даврага чиққан спортчиларнинг номлари маълум бўлди.

Ўзбекистонлик Руслан Чагаевнинг хитойлик боксчи Ма Жингвей билан чорак финалга чиқиш учун беллашуви жуда қисқа ва қизғин ўтди. Руслан рақибини биринчи раунддаёқ нокаут қилди.

Ўзбекистонлик Дилшод Йўлдошев малайзиялик рақиби Салок Бики устидан 11:5 ҳисобида устунлик қилди. Жўрабек Набиев ҳам хитойлик А Ли Мусинни ютди.

Чорак финалга чиққан боксчилар орасида таиландлик Сувуналирд Яккрит ва Пуннон Субан, қирғизистонлик Ғанибек Ажибоев, хитойлик Янг Шиангхонг, қозоғистонлик Мехти Исмоилов, япониялик Мурахаши Каору ва бошқалар бор.

Бокс мухлисларини энг қизиқарли ўйинлар кутмоқда.

(ЎзА).

ШУ СОНГА ХАБАР

ИРОДАНИНГ ЯНА БИР ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистонлик таниқли теннисчи Ирода Тўлаганова Жанубий Корея пойтахти Сеулда бўлиб ўтган теннис бўйича хотин-қизлар мусобақасидан қайтиб келди. Унда жаҳоннинг турли мамлакатларидан 32 нафар теннисчи иштирок этди.

Ирода катта ракетканинг беш нафар моҳир устаси билан беллашувига тўғри келди. Япониялик Шико Хисамадзо билан дастлабки учрашувни Тўлаганова 7/6, 6/3 ҳисобида ўз фойдасига ҳал қилди. Иккинчи учрашувда 1998 йилги Уимблдон турнирида шерик бўлиб ўйнаган словениялик Петро Рампрени 6/3, 6/4 ҳисобида ютди.

Ирода швейцариялик Мириана Вавреник ва германиялик Магда Кохитани ҳам мағлубиятга учратди.

Бу ғалабалар спортчимизнинг финалга чиқишини таъминлади. Ирода финалда таиландлик теннисчи Тимари Танасо билан учрашди. Бу учрашувда ҳам Ирода 6/0, 6/2 ҳисобида ғолиб чиқди.

(ЎзА).

РОСТ СЎЗ ҚАДРИ

ОБУНА-2000

Шафоатли истиқлолимиз 8 ёшга тўлди.

«Халқ сўзи» газетаси ҳам 8-ёшни бошидан кечирмоқда.

Демак, айтиш мумкинки, «Халқ сўзи» том маънода Истиқлол нашри, Мустақиллик фарзанди! Инчунун, у шу йиллар мобайнида шаклланди, тобланди, оёққа турди. Энг муҳими, ўз ўқувчисини топди.

Газета ҳозир ҳам Ҳуррият ва Эрк қўшиғини куйлаб, ҳар тонг хонадонимизга кириб бормоқда — Истиқлолнинг хуш неъмати бўлиб, Сизнинг яқин ҳамроҳингиз ва маслаҳатчингиз бўлиб, дардкашингиз ва дуогўйингиз бўлиб!

Биз Сиздай зукко ва донишманд газетхонни топиб хато қилмадик.

Сиз ҳам «Халқ сўзи»ни танлаб адашмадингиз.

Негаки, почтачи ҳар куни эшигингизни тақиллатганда, биласизки, «Халқ сўзи» Сизни йўқлаб келган бўлади, бир пиёла чой устида ҳар куни у билан гурунглашасиз. Зеро у бир йилда Сизни 260 марта «безовта» қилади, 260 марта суюнтиради. Чунки, «Халқ сўзи» мамлакатимизда ҳафтада 5 марта чиқадиган ягона газетадир.

Ҳурматли муштарийлар,
Муҳтарам тадбиркорлар,
Жаноби ҳокимлар!

Сиз газетамизнинг мазмун-мундарижасини яхши биласиз. Шундай бўлса-да айтиб ўтиш жоиз. Президентимиз Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, Олий Мажлис томонидан қабул қилинган қонунлар ҳамда бошқа қатор норматив ҳужжатлар ва актлар, энг аввало, «Халқ сўзи»да нашр этилади. Сиз оҳори тўкилмаган, эндигина тандирдан узилган хушхабарларни ҳам ушбу нашрдан «истеъмол» қиласиз.

Маълумки, бугунги кунда ҳуқуқий демократик жамият қуриш йўлидан бормоқдамиз. Мамлакатимиз халқ хўжалигининг барча соҳаларида қонун устуворлиги кўзга ташланмоқда. Буни Сиз азизлардан келаётган мактублар ҳам исботлаб турибди. Бироқ бу дегани тўрачилик, суистеъмолчиликлар бутунлай йўқолди, дегани эмас. Шу туфайли газетамиз қошида қаламми ўткир журналистлардан иборат Адолат гуруҳи ишламоқда. Бирор сигнал тушгудек бўлса, бу гуруҳ ёнингизга бир зумда етиб боради. Улар масалани чуқур, ҳуқуқий жиҳатдан пухта таҳлил қиладилар ва Сизнинг ҳимоянгизда бўлишади. Чунки газета Сиз қўллаб-қувватлаётган Президент ва давлат сиёсатини очиқ-ойдин ва рўй-рост айтиб келмоқда ва айтаверади ҳам!

Зеро, рост сўзнинг қадри баланд, қиммати улуғ бўлади. Рост сўзни енгиб бўлмайди!

Айни пайтда республикамизда 2000 йилда чиқадиган газета ва журналларга обуна давом этаётганлиги муносабати билан деймизки, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Вазирлар Маҳкамасининг нашри бўлган «Халқ сўзи» газетаси доимо Сизнинг хизматингизда.

Маънавий ҳамроҳ танлашда адашманг!

Нашримизнинг индексларини ёдда тутинг:

«Халқ сўзи» – 229,
«Народное слово» – 116.

1999 5 декабр — САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН — 2000 9 январ

ДЕПУТАТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Биз бугун амал қилаётган қонунларимиз шу даражада ҳаётий ва демократик тамойилларга асосланганки, уларнинг ҳар бир моддасини илгариги ҳолатга таққосласангиз, бу фикрнинг тўғрилигига имон келтирасиз. Сайлов моҳият-эътиборига кўра ишонч асосига қурилади. Сайловчи ўзи дилдан ишонган номзод учун овоз беради. Айни пайтда номзоднинг ҳам сайловчилар орасида ўз ишончли вакиллари бўлади. Илгари «ишончли вакил» атиги бир кишидан иборат бўлиб, унинг зиммасидаги вазифа номзод илк бор учрашувга келганда бўлғуси депутат таржимаи ҳолини ўқиб берарди. Бу «маросим» шунчалар зерикарли кечардики, кўпчилик тезроқ тугай қолса, дея тоқатсизланиб ўтирарди. Нега зерикмасин, ахир, кимнинг сайланиши ёш болага ҳам кундай равшан бўлса. Мен билган бир номзоднинг ишончли вакили чекка тумандаги колхознинг парткоми бўлиб, унга ишончли вакил бўлишни номзод эмас, райком партиявий топшириқ сифатида белгилаб берганди. У ёғини сўрасангиз, номзод ўз «ишончли вакили»ни танимасди ҳам.

Хўш, бугунчи? Сайлов қонунларимизда ишончли вакилларга алоҳида модда бағишланган. Хусусан, қонунда ёзилишича, Олий Мажлис депутатлигига номзод беш нафарга қадар ишончли вакилга эга бўлиши мумкин. Ишончли вакиллар номзод депутат этиб сайланиши учун ташвиқот юритадилар, давлат органлари ва жамоат бирлашмаларининг органлари, сайловчилар билан ўзаро муносабатларда, шунингдек, сайлов комиссияларида номзоднинг манфаатини ҳимоя қиладилар. Хўш, бугун ишончли вакилларни ким белгилайди? Табиийки, номзоднинг ўзи. У рўйхатга олингандан кейин кимларни ишончли вакил этиб белгилаганини округ сайлов комиссиясига маълум қилади. Сайлов комиссияси ишончли вакилларни рўйхатга олиб, уларга гувоҳнома беради. Демак, ишончли вакил ҳам қонун берган ваколат доирасида ҳаракат қилиб, сайловолди ташвиқотида муайян мавқега эга шахс. Қонунларимизда ҳақиқий демократия учун яратилган эркинлик ҳар бир моддада намоён. Бинобарин, номзод округ сайлов комиссиясига маълум қилган ҳолда сайловга қадар ўз ишончли вакилини **истаган вақтида** ваколатидан маҳрум қилиши ва уни бошқаси билан алмаштириши мумкин. Бундай эркинлик **ҳуқуқий демократик** жамиятидагина реал воқеликка айланади.

Номзодлар ўртасидаги рақобатнинг юзага келиши сайловчилар фаолиятига ҳам ижобий таъсир этиши турган гап. Сайловолди курашлари одамлардаги лоқайдлик хусусиятларини йўқотади. Демак, ўрни келганда бир кишининг овози ҳам муҳим аҳамият касб этиши мумкин. Шу маънода курашларда тобланиб сайланган депутатдан парламентда самарали фаолият юритишни кутишга ҳақлимиз.

Депутатнинг бугунги ҳаётимиздаги фаолияти ниҳоятда серқиррадир. Илгари депутат фақат сессияларда иштирок этиш билан чекланган бўлса, эндиликда қонун чиқарувчи парламент аъзоси амалда изчил фаолият юритади. Айтайлик, бевосита парламентда ишламаётган депутат ҳам сессия оралиғида қонун ва меъёрий ҳужжатлар лойиҳаларини олдиндан олади, зарурат туғилганда сайловчилари билан маслаҳатлашиб, ўз фикрларини билдиради. Олий Мажлис қонун чиқарувчи ҳокимиятни амалга оширувчи олий давлат вакиллик органи бўлиб, унинг мутлақ ваколатлари жумласига Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларини қабул қилиш, уларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, мамлакат ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишларини белгилаш ва давлат стратегик дастурларини қабул қилиш, Ўзбекистоннинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятлари тизимини ва ваколатларини белгилаш, Ўзбекистон Республикаси таркибига янги давлат тузилмаларини қабул қилиш ва уларнинг Ўзбекистон Республикаси таркибидан чиқиш ҳақидаги қарорларни тасдиқлаш, бож, валюта ва кредит ишларини қонун йўли билан тартибга солиш, маъмурий-ҳудудий тузилиш масалаларини қонун йўли билан тартибга солиш, Ўзбекистон Республикасининг чегараларини ўзгартириш, Вазирлар Маҳкамасининг тақдимига биноан Ўзбекистоннинг бюджетини қабул қилиш ва унинг ижросини назорат этиш, солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни жорий қилиш, Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий судини, Олий судини ва Олий хўжалик судини сайлаш, шунингдек, бошқа бир қатор вазифалар кирадики, улар Конституциямизнинг XVIII боб 78-моддасида жами 24 та бандда ифодалаб берилган.

Демак, депутат мамлакат тақдирига даҳлдор йирик масалаларни ҳал этишда ўз овози, ўрнига эга, зиммасида бир олам масъулиятни олиб юрувчи сиймо. У бугунги кунда олий ҳокимият органида халқнинг хоҳиш-иродасини ифода этувчи арбоб бўлиб, бу юксак шарафга кимлар муяссар бўлиши сайловлар орқали аниқланади.

Ўрни келганда шуни айтиш керакки, ҳали ҳам эскича қарашлар исканжасидан қутулолмаётган баъзи юртдошларимиз депутатнинг ҳаётимиздаги ўрнини нотўғри талқин этмоқдалар. Баъзиларнинг наздида депутатлик гўё мансаб пиллапоялари бўйлаб кўтарилиш учун нарвон. Ҳатто қонунга хилоф хатти-ҳаракатларда депутатликни ўзига қалқон қилишга уринувчиларнинг борлиги нақадар аянчли. Ўзингиз ўйлаб кўринг, депутат қонун чиқарсаю, тағин ўзи ўша қонунни бузишда халқ берган ваколатдан фойдаланмоқчи бўлса... Бу ҳеч бир қуюшқонга сиғмайди. Аслида қонун устуворлигини таъминлашда депутат фидойи ва намуна бўлиши керак эмасми?!

Минг шукрки, бугунги парламентимизда замон талабларини юракдан ҳис этувчи депутатлар кўпчиликни ташкил этади. Биз кўпинча одамларнинг фикрлаш даражасини 1991 йилдаги давр билан таққослаймиз. Назаримда, ҳозирги сайловчининг тафаккури 1994 йилдаги сайловчиникидан ҳам катта фарқ қилади. Кейинги беш йил мобайнида юртимизда рўй берган кенг кўламли ўзгаришлар, мустақилликнинг дадил одими, эртанги кунга ишонч одамлар руҳиятида янги иқлимларни яратди. Шундай экан, XXI аср бўсағасида вужудга келаётган парламент янада кучли, салоҳиятли ва нуфузли бўлади.

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

АҚШда ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ ҲАФТАЛИГИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Маданият ишлари вазирлиги, Ўзбекистон Бадиий академияси, “Ўзбекмузей” жамғармаси ҳамда Америка Қўшма Штатларидаги тадбиркор ва жамоат гуруҳларининг таклифларини инобатга олиб, 2-12 ноябр кунлари АҚШда “Ўзбекистон маданияти ҳафталиги”ни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилганди. Ҳозир ана шу муҳим тадбирга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда.

— АҚШда мамлакатимиз тарихига бағишланган кўргазма ташкил этиш ғояси ўтган йили — ўзбек ипак матолари, атласи тарихига бағишланган кўргазма намойиш этилган чоғда вужудга келган эди, — дейди “Ўзбекмузей” жамғармаси раҳбари Н.Ҳабибуллаев. — Кўпгина йирик музейларнинг раҳбарлари делегациямиз аъзоларига мурожаат этиб, мамлакатимизнинг кўп минг йиллик тарихига оид кўргазма ташкил қилишни таклиф этишди.

Кўп ўтмай, Филадельфиядаги Пенсильвания штати университети профессори, Марказий Осиё бўйича дастур директори Фредерик Хиберт давлатимиз раҳбари Ислом Каримов номига мактуб йўллаб, университет қошидаги археология ва антропология музейи буюк жаҳон цивилизациясини ўрганиш бўйича АҚШнинг етакчи марказларидан бири экани, Америка жамоатчилигида қадимий, қизиқарли ва бой тарихга, шу билан бирга, катта илмий ва иқтисодий салоҳиятга эга бўлган давлат — Ўзбекистон Республикасига қизиқиш тобора ортиб бораётганини маълум қилди. Шу боис Пенсильвания университети музейида Ўзбекистон археологияси, шунингдек, замонавий ва миллий ҳунармандлиги ҳамда тасвирий санъати бўйича махсус кўргазма ташкил этишга кўмаклашишини сўради. Президентимиз бу таклифни қўллаб-қувватладилар.

Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида ўтказилажак Маданият ҳафталигида ана шу кўргазма асосий ўринни эгаллайди. Дастлаб Вашингтондаги Ўзбекистон Республикаси элчихонасида бронза даврига оид буюмларнинг ва рассомларимиз асарларининг кичик кўргазмаси очилади. Сўнгра Пенсильвания университетининг Артур Рос галереясида асосий кўргазма намойиш этилади. Унда уч минг йиллик тарихга эга бўлган Ўзбекистон давлатчилиги қандай шакллангани кўрсатиб берилади. “Буюк ипак йўли” кўргазмасида намойиш этиш учун Ўзбекистон халқлари тарихи музейидан ганч, темир, бронза даврига оид буюмлар, Давлат санъат музейидан ўрта асрга доир шойи матолар, хотин-қизлар тақинчоқлари, Самарқанд археология институти қошидаги археология музейидан тош ва бронза даврига тегишли экспонатлар олинмоқда. Регистон музейидаги тарихимизга доир турли буюмлар ҳам сараланмоқда.

Кўргазмада “Усто” бирлашмаси ҳамда “Мусаввир” илмий-ишлаб чиқариш маркази усталарининг ранг-баранг асарлари ҳам намойиш этилади. Айни пайтда унда мустақиллигимиз саккиз йили мобайнида қўлга киритилган ютуқларни акс эттирувчи экспонатлар ҳам катта ўрин эгаллайди.

Пировардида шуни ҳам айтиш керакки, асосий кўргазма учун Филадельфия танланганлигининг рамзий маъноси бор. Зотан, у АҚШнинг қадимги пойтахти. Бутун Америка ва жаҳон санъатининг маркази. Ўз музейлари, театрлари билан машҳур.

Б. МАНСУРОВ, ЎзА мухбири.

ЧОРТОҚДА СУВ НАСОС СТАНЦИЯСИ

Наманган вилояти қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси мутахассислари экин майдонлари қир-адирликларга жойлашган туманларни сув билан таъминлашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Шу мақсадда яқинда сувни 96 метр баландликка чиқариб берадиган Чортоқ сув насос станцияси ишга туширилди. Энди Чортоқ адирликларида ҳам боғ яратиш, деҳқончилик қилиш имкони туғилди.

СУРАТЛАРДА: «Чортоқ» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Турдали Жумабоев «Чортоқ» сув насос станцияси гуруҳ раҳбари Йўлдошбой Раҳмонов билан; янги сув насос станциясининг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

«МУНОСИБЛАРГА ОВОЗ БЕРАМИЗ»...

Боёвут туманидаги 57-сайлов участкасига кириб борганимизда эшик олдида бизни Зайнаб Эшбўтаева кутиб олди.

— Марҳамат, ичкарига киринглар. Котиб шу ерда, — деди у саломлашар экан.

Ушбу сайлов участкаси 8-ўрта мактаб биносида жойлашган. Ҳовлига киришингиз билан нигоҳингиз шу йилнинг 5 декабр ва келгуси йилнинг 9 январида бўлиб ўтадиган Олий Мажлис депутатлигига ва Республика Президентлигига бўлажак сайловлар ҳақидаги хабарлар битилган плакатларга тушади. Атроф саранжом саришта. Гулзорда анвойи гуллар очилиб турибди. Ичкарида бизни участка сайлов комиссиясининг котиби Турғунбой Маматқулов кутиб олди. Ундан иккита катта тадбирга қандай тараддуд кўрилаётганлигини суриштирдик.

— Сизлар хоналарни кўздан кечиринглар. Бирор камчилик бўлса айтасизлар. Балки маслаҳатларингиз керакдир, — деди у.

— Котибнинг гапи бизга маъқул тушди. Хона деворларига чиройли ҳуснихат билан ёзилган навбатчилар, ташвиқотчилар, комиссия аъзолари ва сайловга оид барча расмий маълумотлар осиб қўйилган. Кундалик иш режалари билан танишиб қониқиш ҳосил қилдик. Ҳар икки хонада турли адабиётлар, сайловга оид мақолалар чоп этилган газеталар батартиб жойлаштирилган. Хонада телефон, радио ва телевизор бор. Махсус жойда эса сайловчиларнинг фикр ва мулоҳазалари битилган дафтар турибди.

— Ташвиқотчилар асосан мактаб ўқитувчилари ва қишлоғимизнинг бошқа кўзга кўринган зиёлиларидан иборат, — деди Турғунбой Маматқулов. — Улар аллақачон уйма-уй юришиб, сайловчиларнинг рўйхатини аниқлашга улгуришди. Эндиликда сайловнинг аҳамиятини кишилар ўртасида тарғибот қилишмоқда. Участка сайлов комиссияси раҳбарлари ташвиқот учун шундай кишиларни танлашганки, улар сайловларга оид ҳар қандай саволга батафсил жавоб беришга қодирдирлар. Биз, айниқса, бу йил биринчи бор овоз берадиган йигит-қизлар билан ишлашга алоҳида аҳамият бераяпмиз. Негаки, улар кимга овоз бераётганлигини, ўз хоҳиш-иродалари мамлакат ҳаётида нечоғлик катта аҳамият касб этишини чуқур англаб етишлари керак.

Суҳбатимиз айни қизиган паллада хонага бир неча йиллар «Тараққиёт» ширкат хўжалигини муваффақиятли бошқарган, ҳозирги пайтда қарилик гаштини сураётган Раҳмат ака Ҳотамов кириб келди. У хоналарни кўздан кечирди-да, диванга бориб ўтирди.

— Тузук, анча ўзгаришлар бор. Бундан ўн кун аввал кирганимда телефон йўқ эди. Стулларни ҳам кўпайтириб яхши қилибсизлар. Бу ерга одамлар эмин-эркин кириб чиқишлари зарур...

Отахон билан хўжаликнинг кечаги куни, бугунги ҳаёти ҳамда бўлажак сайловлар тўғрисида суҳбатлашдик. У ўрнидан турар экан шерикларимиздан бири савол бериб қолди.

— Раҳмат ака, айтингчи, сиз кимларга овоз берасиз?

— Олий Мажлис депутатлигига номзодлар тўғрисида ҳозирча ҳеч нарса демайман. Бироқ 9 январда мен овоз берадиган номзод аниқ, — деди у кулимсираб.

Отахон эшикдан чиқиши билан ташқарида ийманиб турган бир неча қиз-жувон ичкарига кирди.

— Мен Феруза Бургутоваман, — деб ўзини таништирди ёшгина бир аёл. — Боя очиқ эшикдан суҳбатларингизни эшитдик. Менга қолса Олий Мажлис депутатлари юртни ўйлайдиган, одамларнинг тақдирига бефарқ қарамайдиган инсонлар бўлиши керак.

— Биз ҳам шу фикрдамиз, — деди Мунаввар Раҳмонов қўлидаги китобни бир четга қўяр экан. — Ҳали номзодлар билан кўплаб учрашувлар бўлади. Газета ёки плакатда уларнинг таржимаи ҳоли билан танишиш бошқа-ю юзма-юз учрашиб, мулоқот қилиш бошқа. Ўзим ҳақимда гапиргудек бўлсам, мен фақат ана шундай учрашувлардан кейингина қайси номзод маъқул эканлиги тўғрисида бир қарорга келаман. Илгариги «урра-ур-ра»чилик, кўр-кўрона овоз беришлар даври ўтди. Олий Мажлис ҳаётимиз учун, фарзандларимиз учун сув билан ҳаводек зарур ҳужжатлар қабул қиладиган орган эканлигини яхши биламиз. Шундай бўлгач, биз пойтахтга савлат тўкиб бориб келадиган одамларни эмас, балки жони-тани ҳам, қалби ҳам оддий одамлар билан бирга бўладиган номзодлар учун овоз берамиз...

А. ХОНИМҚУЛОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

71-Пахтакор сайлов округида 48 минг нафар сайловчи бор. Айни пайтда округимизда сайловга тайёргарлик ишлари қизғин давом этаяпти.

Сайлов тўғрисидаги қонунлар, Марказий сайлов комиссиясининг кўрсатмалари, амалий ёрдамига асосланиб, иш режаси ва фаолият дастуримизни ишлаб чиқдик. Бу борадаги ишларни сайловларга тайёргарлик, бевосита сайлов жараёни, сайловлар якуни тарзида уч босқичда амалга ошириш кўзда тутилган. Айни пайтда дастлабки босқич доирасида қатор ташкилий юмушлар ҳал қилинди.

ТЕГИШЛИ ҚОНУНЛАР АСОСИДА

Тегишли қонунларга амал қилган ҳолда мавжуд сайлов участкаларни халққа қулай, маъқул ва муайян жойларда ташкил этдик. Шундан сўнг 32 та сайлов участкаларида 7-9 кишидан иборат комиссия аъзолари таркиби тузилиб, уларнинг ҳар бирининг аниқ вазифалари белгилаб берилди. Сайлов участкалари, комиссия таркиби округ ҳудудига кирувчи тегишли туманлар газеталарида эълон қилинди. Ўз навбатида, сайлов участкаларини енгил таъмирлаш, жиҳозлаш, сайловчилар учун қулай шароит яратишга алоҳида эътибор берилди. Барча участкалар зарур алоқа ва махсус транспорт воситалари билан таъминланган.

Ҳозир сайлов участкаларида ҳуқуқий маслаҳатхона, маънавият, оналар ва болалар хоналари мавжуд. Сайловчилар билан мулоқот, номзодлар билан учрашувлар ўтказадиган алоҳида заллар ташкил этилган. Уларда сайловлар тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси қонунлари тўплами, тегишли йўриқномалар, Ҳуқуқий ва бадиий адабиётлар, илк бор овоз берадиган йигит-қизлар учун мўлжалланган кўргазмали воситалар, газета-журнал тахламлари муҳайё. Яқинда ўқитувчилар, тиббиёт ходимларидан иборат фаоллар ёрдамида 71-Пахтакор сайлов округи бўйича сайловчилар рўйхати олиб бўлинди. Округ сайлов комиссияси аъзолари ушбу жараёнда ҳар бир хонадонда бўлишиб, сайловлар ҳақида маълумот тўплаш билан бирга, уларнинг ижтимоий аҳволини ҳам ўрганишмоқда.

Мустақил номзодларни қўллаб-қувватлаш маркази, фуқаролар, ташаббускор гуруҳларининг ташкил этилиши мамлакатимизда қарор топган янгича сайловлар тизимининг ўзига хос хусусиятларидан биридир. Ўз навбатида, бизга ҳам Зафаробод туманидаги Лолазор қишлоғи сайловчиларидан иборат ташаббускор гуруҳнинг ваколатли вакилидан Ф. Хўжаев номли ижара-ширкатлар бирлашмаси ташқи бошқарувчиси Саидолим Бўлтаковни Олий Мажлис депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олиш тўғрисида ариза тушган эди. Биз амалдаги қонунлар доирасида беш кун муддат ичида мазкур ташаббускор гуруҳни рўйхатга олиб, ваколатли вакилга бу ҳақда гувоҳнома бердик.

Бундан ташқари, сиёсий партиялар, ҳокимият вакиллик органлари Олий Мажлис ҳамда маҳаллий кенгашлар депутатлигига ҳам ўз номзодларини тавсия этишди. Округ сайлов комиссияси жамоасининг вазифаси эса табиийки барча номзодларга сайловларда қатнашишлари учун тенг шароит ва қулайликлар яратиб беришдан иборат. Бизнинг барча саъй-ҳаракатимиз ана шунга қаратилган.

Барака МИРЗАЕВ, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи 71-Пахтакор округи сайлов комиссиясининг раиси.

Ёш божхоначилар қасамёди

Давлат божхона қўмитасининг Божхона коллежида биринчи курс талабаларининг божхоначи ва ҳарбий қасамёдларини қабул қилиш маросими бўлиб ўтди. Унда талабалар ўз халқига, юртига, Президентига садоқатли бўлишга ҳамда Конституциямиз ва қонунларимизга қатъий риоя этишга қасамёд қилдилар.

Божхона коллежи талабалари халқимизнинг бой анъаналари, маънавий-маданий меросимизга ҳурмат, Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбияланмоқда. Улар ўз соҳалари бўйича ўрта махсус маълумот олиш билан бир қаторда божхона хизмати лейтенанти унвонига ҳам эга бўлади.

Маросимда Давлат божхона қўмитаси раиси генерал-майор Ў.Комилов сўзга чиқиб, талабаларнинг касб маҳоратини пухта эгаллаб, маънавий-ахлоқий жиҳатдан баркамол кадрлар бўлиб етишишида муваффақиятлар тилади.

Л. СУВОНОВ, ЎзА мухбири.

ҚЎЛБОЛА АРОҚ ТАЙЁРЛАМАЙМАН ЭМИШ

Сафар Бозоров кутилмаганда оғриб қолди. Қаттиқ азобдан бутун дунё кўзига тор кўринди. Фарзандлар оталарига мадад истаб тўрт томонга чопишди. «Тез ёрдам»дагилар унинг кучли заҳарланганини айтишиб касалхонага олиб кетишди. Нажот бўлмади. Улфатчилик деб ичган юз грамми унинг бошига етди, оламдан бевақт кўз юмди.

Афсус ва надоматлар бўлсинки, бу ягона воқеа эмас. Уйларда, ертўлаларда, «одам топмас» жойларда яширинча ташкил этилган антиқа цехларда тайёрланаётган қўлбола ароқлар, имонини ютган баъзи виждонсизларнинг мўмай даромад кетидан қувишлари ўнлаб, юзлаб кишиларнинг соғлиғини йўқотишларига, ҳатто ўлимига сабаб бўлаётир.

... Чироқчи тумани Карим Содиқов номли жамоа хўжалигининг Бойли қишлоғида яшовчи Райим Хушвақтов «Шўрқудуқ» бозорида қўли-қўлига тегмай ароқ сотаётганда қўлга тушди. «Шаҳрисабз ароғи»нинг ёрлиғи, қонуний акциз маркалари ёпиштирилган бўлсада улар қўлбола экан. Р. Хушвақтовнинг уйи кўздан кечирилганда 20 литрлик идишда спирт, 8 шиша 1 литр ҳажмдаги идишда «Роял» спирти, 86 дона Шаҳрисабзда ишлаб чиқарилган шарбатлар топилди.

Шаҳрисабз туманида Давлат солиқ инспекцияси ҳудудий прокуратура, ички ишлар бўлими билан ҳамкорликда ўтказилган қўшма рейдда «Гулистон» жамоа хўжалигининг Қўштепа қишлоғида истиқомат қилувчи Ўрал Юсупов яшайдиган уйининг ертўласида ҳам спиртли ичимликлар тайёрлаш цехи ишлаб турганини аниқлашди. Бу ердан 1904 дона «Шаҳрисабз ароғи», «Русская водка», «Посольская водка», 681 дона «Ўзбекистон» ҳамда «Армуғон» шаробларининг ёрлиқлари, 389 та турли рақамдаги акциз маркалари, муддати аллақачонлар ўтиб кетган тайёр шароблар, 150, 200 литрлик ҳажмдаги спирт идишлари топилиб, далилий ашё сифатида олиб қўйилди.

Вилоят Давлат солиқ бошқармаси ходимлари тўплаган тезкор маълумотларда Деҳқонобод туманидаги Фурқат маҳалласида яшовчи Рустам Шоймардонов хонадонида қўлбола алкоголли ичимликлар тайёрланиши қайд этилган эди. Маълумот бўйича кузатувга келганларга хонадон соҳиби «Ўламан саттор бу иш билан шуғулланмайман», деб дод солиб, ёқа йиртди. Аммо далиллар ахборотнинг тўғрилигини исботлади. Қани энди ўзингиз холисона айтинг, Р. Шоймардонов қалбаки ароғу шароблар тайёрлаб сотиш билан шуғулланмаса Бельгия давлатида ишлаб чиқилган 32 литр спирт, «Самарқанд», «Шаҳрисабз» ароқларининг 843 дона қопқоғи, 715 та ёрлиқ, юзлаб ароқ ва шарбатларга мўлжалланган бўш идишлар, елим қуйгичлар, темир ёпгичлар, саналар қўйишга мўлжалланган штамплар, муҳр унга нима учун керак бўлди?

Чироқчи тумани Янгиобод кўчаси 94-уйда истиқомат қилувчи фуқаро Бодом Бозорова, Ғузор туманидаги Мустақиллик кўчаси 11-уйда яшовчи Сайдулла Рамазоновлар ҳам одамлар соғлиғини ўғирловчи, умрига завол етказувчи оғу тайёрловчилардан чиқишди.

Жиноятчилар жазосиз қолмас. Тегишли органлар уларнинг қилмишларига яраша баҳо бериши шубҳасиз. Бироқ, кишиларнинг соғлигига етказилган зарарларнинг ўрнини нима билан, қандай қоплаш мумкин?

Қ. ЭГАМБЕРДИЕВ.

ҚУРИЛИШ СОҲАСИ ЯНГИЛИКЛАРИ

“Ўзэкспомарказ”да очилган Марказий Осиё республикаларида бинокорлик саноати “Construct Central Asia - 99” учинчи халқаро кўргазмасида қурилиш индустриясининг етакчи корхоналари иштирок этмоқда. Кўргазмани “Fairtrade” фирмаси мамлакатимиз Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, шунингдек “Тошкентуйжойинвестқурилиш” Тошкент молия-қурилиш корпорацияси ва “Ўзқурилишматериаллари” акциядорлик компанияси ёрдамида ташкил этган.

Мутахассисларнинг айтишича, кўргазма иштирокчиларининг олдинги йиллардагига нисбатан камайганига қарамай, бу йил ҳам кўргазма Марказий Осиёда замонавий қурилиш технологияси ва материалларининг энг йирик экспозициясидир. Бу гал унда Австрия, Германия, Литва, Россия, Туркия ва Ўзбекистоннинг 20 га яқин фирмалари иштирок этмоқда. Уларнинг орасида Grundfos, Knauf, Oventrop, Niessmann, Wilo каби ва бошқа жаҳон индустриясининг етакчи фирмалари бор. Бизнинг мамлакатимиздан кўргазмада қурилиш корхоналари бозорида танилган ва яхши ном чиқарган корхоналар иштирок этмоқда.

Ўзбекистон архитектура ва меъморчиликнинг чуқур тарихий илдизларига эга, деб таъкидлашди кўргазмани очиш маросимида иштирокчилар. Қадимда вужудга келган архитектура ва қурилиш анъаналари ҳозир қайта тикланмоқда. Мамлакатимиз улкан иқтисодий салоҳияти ва хомашё ресурслари билан қўшилиб, бу анъаналар республикамизда қурилиш индустриясини жадал ривожлантириш асоси бўлиб қолди. Мазкур кўргазма бу тармоқни сифат жиҳатидан янада ривожлантиришга, уни янги ғоялар ва технологиялар билан бойитишга хизмат қилади.

Кўргазмага келувчилар дизайн ва архитектура соҳасидаги энг янги ишланмалар, қурилиш саноати учун машина-ускуналар, биноларни иситиш ва совутиш қурилмалари билан танишадилар. Шунингдек, биноларнинг ташқи ва ички безаги учун ишлатиладиган сопол, черепица, пол ва унга қопламалар, ваннахоналар учун жиҳозлар, дераза ва эшиклар, панжаралар намойиш қилинмоқда.

Кўргазма 29 октябргача давом этади.

О. ЗАДУНАЙСКАЯ, ЎзА мухбири.

Карим Юлдашевич ЮЛДАШЕВ

Ўзбекистон тиббиёт фани ва жамоатчилиги оғир жудоликка учради. Атоқли шифокор-терапевт, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги ва қатор хорижий мамлакатлар академияларининг фахрий аъзоси, тиббиёт фанлари доктори, профессор Карим Юлдашевич Юлдашев 1999 йил 22 октябр куни 66 ёшида вафот этди.

Академик К.Ю.Юлдашев овқат ҳазм қилиш, юрак қон-томир касалликларини даволаш борасида амалий тиббиёт учун муҳим бўлган илмий ишлар олиб борган ва минглаб беморларни ҳаётга қайтарган шифокор эди.

У 1957 йилда Тошкент Давлат тиббиёт институтини тугатиб, шу ерда оддий шифокорликдан ички касалликлар кафедрасининг профессоригача бўлган йўлни босиб ўтди.

Академик К.Ю. Юлдашев 1988 йилдан умрининг охиригача Тиббий тикланиш ва физиотерапия илмий-текшириш институтига раҳбарлик қилди. Унинг раҳбарлигида институт илмий ходимлари турли касалликларни физиотерапевтик усуллар билан даволаш ҳамда тиббий тикланишнинг муаммолари устида чуқур илмий изланишлар олиб бордилар. Унинг илмий тадқиқотлари амалий тиббиётнинг кенг доирасидаги клиник физиологияси ва ички аъзоларнинг патологияси, кардиология, гастроэнтерология, пульмонология ва фармакотерапия йўналишларини ўрганишга, мавжуд муаммоларни ҳал қилишга қаратилган. Академик К.Ю. Юлдашев илмий ишларининг натижаларидан республика соғлиқни сақлаш муассасаларидаги тиббий жараёнларда кенг фойдаланиб келинмоқда.

Академик Карим Юлдашевич Юлдашев 500 дан ортиқ илмий ишлар, шу жумладан 22 та илмий рисолалар ва монографиялар муаллифидир. Унинг раҳбарлигида 11 та фан доктори ва ўнлаб фан номзодлари тайёрланди ва улар мустақил илмий фаолият кўрсатиб келишмоқда.

К.Ю. Юлдашев Ватанимиз ҳамда халқимиз олдидаги хизматлари учун кўплаб ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган.

Йирик олим ва таниқли шифокор Карим Юлдашевич Юлдашевнинг ёрқин хотираси халқимиз қалбида абадий сақланиб қолади.

И.А.КАРИМОВ, Э.Ҳ.ХАЛИЛОВ, Ў.Т.СУЛТОНОВ, Ҳ.С.КАРАМАТОВ, Т.А.АЛИМОВ, Т.Т.РИСҚИЕВ, Ф.Ғ.НАЗИРОВ, Т.Ж.ЖЎРАЕВ, Ё.Х.ТЎРАҚУЛОВ, Р.А.КАЦЕНОВИЧ, А.Р.РАҲИМЖОНОВ.

ОЛАМГА БИР НИГОҲ

Нима? Қачон? Қаерда?

ХАВФСИЗЛИК ЧОРАЛАРИ КЎРИЛМОҚДА

Россия Федерал Хавфсизлик хизмати ва ички ишлар вазирлиги Россиянинг қайси шаҳарларида янги кўпорувчилик актларини содир этилиши режалаштирилаётганлиги ҳақида ишончли маълумотларга эга, дея маълум қилди Россия Федерацияси Федерал хавфсизлик хизмати, жамоатчилик алоқалари маркази раҳбари Александр Зданович. У аҳоли саросимага тушмаслиги учун шаҳарлар номини аниқ айтмади. Шу билан бирга Зданович бу жойларда хавфсизликнинг барча зарурий чора-тадбирлари кўрилаётганлигини алоҳида таъкидлади, дея хабар беради «Интерфакс».

РАСМИЙ ТАШРИФ

Хитой Халқ Республикаси Раиси Чзян Цземинь Францияга расмий ташрифи чоғида Хитой ядро синовларини таъқиқлаш тўғрисидаги шартномага қўшилиши ҳақида баёнот берди. Россиянинг «Янгилик» ахборот агентлиги маълумотига кўра, бу ҳақда Хитой раҳбари Франция Президенти Жак Ширакнинг шаҳар ташқарисидаги қароргоҳида маълум қилган.

АҚШ ҲАРБИЙ БАЗАСИНИ КЕНГАЙТИРМОҚЧИ

Америка Қўшма Штатлари инқироз юз берган тақдирда кўп сонли ҳарбий самолётларини жойлаштириш мақсадида Қувайтдаги ҳарбий базасини кенгайтирмоқчи. Бу ҳақда ғарб ахборот агентликлари АҚШнинг ҳарбий доиралари вакили маълумотига таянган ҳолда хабар берди. Америка Қўшма Штатлари Мудофаа вазири Коэн Яқин Шарқ мамлакатларига қилган расмий ташрифи давомида Американинг Ироққа муносабати масаласини кўриб чиқди, дея хабар беради «Озодлик» радиоси.

Бугун Туркманистон мустақиллиги куни

ҲАМКОРЛИКДА БУЮК МАҚСАДЛАР САРИ

Бугун Туркманистон ўз мустақиллигининг саккиз йиллигини нишонлайди. Мазкур сана муносабати билан ушбу давлатнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Султон Пирмухамедов ЎзА мухбири Аброр Қиличевга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Бугун Туркманистон янги минг йилликни ўзининг ҳуқуқий, демократик ва дунёвий жамияти билан қарши олмоқда ва бундан кейин ҳам бу йўлдан оғишмай илдам қадам ташлаши учун барча саъй-ҳаракатларини мустақилликни мустаҳкамлаш учун сарфлаётир. Буларнинг асосида туркман халқининг жаҳон тажрибаси билан уйғунлашиб кетган менталитети ётади. Мамлакатда кенг кўламда амалга оширилаётган ишлар, Туркманбоши томонидан ишлаб чиқилган сиёсий барқарорлик шартлари, ташқи иқтисодий фаолиятда ҳақиқий нейтраллик, очиқ ташқи сиёсат, ўтиш даврида кучли ҳокимият ва демократия, бой заҳиралар ва ақлий салоҳият, ижтимоий йўналтирилган ислоҳотларни тадрижий ва босқичма-босқич амалга ошириш каби тамойилларига асосланган.

Ўзбекистон билан Туркманистон ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш, ўзаро савдо-иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш ҳар икки давлат манфаатларига мосдир. Шу боис ҳам давлатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Халқларимиз ўртасидаги мустаҳкам дўстлик, аввало, тарихий ва жуғрофий яқинлик, икки давлатнинг ўзаро тенг ва шу билан бирга, манфаатли ҳамкорлиги тараққиёти учун хизмат қилиб келаётир. Шуни ҳам таъкидламоқ жоизки, президентларимиз Сапармурод Ниёзов билан Ислом Каримовнинг бир-бирига ҳурмат ва ишончи, уларнинг тез-тез учрашиб, ўзаро фикр алмашишлари, икки томонлама муносабатларимизнинг нечоғлик мустаҳкамлигидан далолатдир. Буларнинг барчасини халқларимиз доимо қўллаб-қувватлайди. Бир сўз билан айтганда, дўстлик ва яхши қўшничилик абадий ва бузилмасдир.

Шу йилнинг тўққиз ойи ичида давлатларимиз ўртасидаги ўзаро савдо айланмаси, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қарийб икки баробар ўсди. Айниқса, транспорт, коммуникация, энергетика, қишлоқ хўжалиги соҳалари, шунингдек, кимё, нефтгаз саноатида ҳамкорлик изчил ривожланиб бормоқда. Бундан ташқари, дунёвий ва минтақавий хавфсизлик масалаларида, хусусан, экстремизм, террорчилик, наркотик моддалар контрабандасига қарши биргаликда кураш борасида ҳам мустаҳкам алоқалар йўлга қўйилган. Зеро, минтақада хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш каби масалаларда баҳамжиҳат иш кўриш биродар давлатларнинг ҳар бири учун табиий заруратдир.

ЮЗИ ЁРУҒ ОДАМЛАР

Навбаҳор туманидаги «Навбаҳор» қишлоқ хўжалик корхонасининг Музаффар Давлатов бошлиқ 1-бригадасида пахта тайёрлаш бўйича давлат буюртмаси бажарилганда, эндигина сентябр ойининг иккинчи ўн кунлиги якунланган эди. Шунга қарамай, 75 гектар майдондан 251 тонна ўрнига 260 тонна юқори нав пахта ҳосили йиғиб-териб олинди. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 38 центнерни ташкил этди. Бу белгиланганидан 4 центнер кўп эди.

Эртасига бригадир меҳнат ғалабаси ҳақидаги ҳужжатни авайлаб қоғоз жилдига жойлади-ю, суюнчи олиш мақсадида ҳоким бува ҳузурига ошиқди. Ахир туманда биринчи бўлиб режани қойилмақом этиб уддалаш ҳар кимга ҳам насиб этавермайди-да.

Ҳоким Ғулом Облоқулов уни яхши танирди. Туманда биринчилар қаторида иш юритишнинг ижара пудрати усулини қўллаган бригадир айни Музаффар Давлатов эди.

— Чин кўнглимдан табриклайман, мерган! — деди Ғулом ака уни муборакбод этиб.

Музаффарни ҳамқишлоқлари «мерган» деб чақиришарди. Шу топда ҳокимнинг ҳам бу сўзни алоҳида урғу билан тилга олгани уни тағин-да қувонтириб юборди.

— Ижарачиларингизнинг кўрсаткичлари қандай бўлди? — сўради Ғулом Облоқулов.

— Ҳаммаси маррадан ўзган. Худойберди Қутбиддинов ва Нурбек Бердиевлар эса ҳосилдорликни 42-43 центнердан оширишди.

— Балли! Уларга ташаккуримизни етказинг. Энди ўзингизнинг режангизни билсак бўладими?

— 45 центнерни кўзлаб турибман.

Ҳоким ундан шу сўзни кутганди, севинчини яшира олмади:

— Сизларга мукофот учун бир бош қўй ажратилган, ошнинг бошқа масаллиқлари ҳам олиб борилади. Бугун бир чарчоқларингизни чиқаринглар. Ғолиблар шунга муносиб! — деди.

Кейин бошқа бригадалар, сўнгра «Янгиқўрғон» ширкат хўжалиги, Охунбобоев номли, «Зарафшон», «Гигант», «Истиқлол» ва С. Жўраев номли жамоа хўжаликлари ҳам бирин-кетин маррага етиб келдилар. Янгиқўрғонликлар йиллик режани 127 фоизга уддалаган бўлсалар, охунбобоевликлар давлатга 3 минг 132 тонна ўрнига 3 минг 700 тонна «оқ олтин» сотишди. Рамазон Жўрақулов, Элмурод Сафаров, Мўмин Ҳусейнов, Парда Жамилов, Воҳид Собиров етакчи бўлган бригадаларда эса ҳар гектар ердан 40-45 центнердан ҳосил етиштирилди. Дарвоқе, 1-бригада бошлиғи Музаффар Давлатов ҳам ваъдасига вафо қилди.

«Томчидан кўллар ҳосил бўлади» деганларидек, ана шу бригада ва хўжаликларнинг лабзи ҳалол пахтакорлари фидокорона меҳнати билан уйилган хирмон ҳисобига куни кеча Навбаҳор тумани ҳам давлатга пахта сотиш бўйича давлат буюртмасини ошириб адо этди. Қабул пунктларига қарийб 30 минг тонна юқори сифатли саноат хомашёси етказиб берилди.

Биринчи довон забт қилинди. Энди навбаҳорликлар ялпи ҳосил миқдорини 33 минг тоннадан ошириш мақсадида йиғим-теримни давом эттирмоқдалар.

И. ЎТБОСАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТЛАРДА: туман ҳокими Ғулом Облоқулов мавсум илғорларига қимматбаҳо совғаларни топширмоқда; Охунбобоев номли жамоа хўжалигининг илғор теримчилари Шарофат Очилова, Ҳафиза Усмонова ва Шоира Облоқулова.

Х. ШОПЎЛАТОВ
олган суратлар.

Шоли — 99

ЯНА 250 ТОННА

Хазорасплик шоликорлар режадагига қўшимча ана шунча ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилишди

Хазорасп тумани меҳнаткашлари шоли тайёрлаш бўйича йиллик шартнома режасини Хоразм вилоятида биринчи бўлиб бажаришди. Давлат қабул пунктларига 1845 тоннадан зиёд ҳосил топширилди.

— Иқтисодий ислоҳотлар туфайли элдошларимизнинг тафаккур ва идроклари янгиланиб бормоқда, — дейди туман ҳокими Ҳабибулла Ибодуллаев. — Бугун деҳқонларимиз учун меҳнат фақат шарафгина эмас, катта манфаат ҳамдир. Шоличиликни ривожлантириш туман иқтисодиётини, аҳоли турмушини яхшилашнинг муҳим омилидир.

Дарҳақиқат, туманда кейинги пайтда шоличиликка муносабат тубдан ўзгарди. Даставвал шоли экиш учун қулай майдонлар танланди. Табиийки, асосий эътибор уруғчиликка қаратилди. Ахир шоликор меҳнатидан манфаатдор бўлгач, рўзғорини тебратгач, юқори ҳосил олишга ҳаракат қилади-да.

Туманнинг минг гектардан зиёд шолизорлари 370 пудратчи қўлида, ўзининг чинакам эгасини топди. «Хоразм», «Хазорасп», «Дўстлик», «Ўзбекистон», А. Ёқубов номли жамоа ҳамда ширкат хўжаликларида 65-80 центнердан хирмон кўтарган Улуғбек Қурбонов, Собир Эгамбердиев, Боғбек Машарипов, Зокир Ражабов, Жаҳонгир Қозоқов, Ражаб Юсуповлар бошлиқ бригадаларнинг фаолияти ҳақиқий соҳибликнинг ёрқин ифодасидир.

— 70 центнердан хирмон кўтардим, — дейди фермер хўжалиги раҳбари Шоҳназар Сўфиев. — Шартнома режасидан зиёд етиштирган 10 тонна шоли ўзимизники бўлди. Эртага режадан ортиқ етиштирилган шоли рўзғоримизга барака бўлиб киради.

Шу ўринда шоликорларга астойдил мададкор бўлган моҳир механизаторлар тўғрисида алоҳида тўхталиб ўтиш жоиз.

«Шуҳрат» медали нишондори Илҳом Қурбонов ана шундай камарбасталардан бири. Унинг бир ўзи 500 тоннадан зиёд ҳосилни тезкорлик ва юқори сифат билан саранжомлаб берди.

— «Кейс»нинг садағаси кетай, — дейди у. — Ишлаб чарчамайсан. Унинг ёрдамида қорли-ёмғирли кунлардан бурун шолимизни йиғиштириб олдик.

Умуман олганда шоличилик туманга бу йил 110 миллион сўмдан зиёд даромад келтиради. Бу даромад хазораспликларнинг бугунги кунда қилаётган меҳнати билан янада зиёда бўлиши табиий. Чунки туман аҳли шартнома режасига қўшимча яна 250 тонна шоли топширишга, уруғликни 200 тоннага етказишга аҳд қилишган. Уларнинг шаҳдлари ҳам шунга яраша.

Сотим АВАЗ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЭЛГА БУГУН ҲАШАР ЯРАШАР

Кузнинг олтинга тенг дамлари ўтиб бораяпти. Деҳқон турса ҳам, юрса ҳам пахтасини ўйлайди. Бу фаслда Ўзбекистондаги ҳар бир одамни пахтакор, десак янглишмаймиз. Шаҳарлик ишчи ва зиёли, ўқувчи ва талабалар бугун белларига этак боғлаб деҳқонга кўмакка отланишган.

Меҳнатобод Мирзачўлнинг ишчи кучи бирмунча танқис бўлган туманларидан ҳисобланади. Ҳар йили туманга Фарғона водийсидан минглаб ҳашарчилар ёрдамга келишади. Бу йил ҳам анъана давом этди. Шу кеча-кундузда туманнинг Ғанишер Юнусов, Холмамат Норчаев, Эргаш Қаҳҳоров, Ҳамза номли деҳқон-фермер ва ширкат хўжаликлари далаларида 4,5 мингдан зиёд наманганлик ҳашарчилар йиғим-теримда фаол иштирок этишмоқда.

— Туман раҳбарлари бизларга яхши шарт-шароит яратиб беришди, — дейди наманганликларнинг Меҳнатобод тумани штаби бошлиғи Шермуҳаммад Тўраев. — Уйган хирмонимиз 3,5 минг тоннадан ошди. Илғорларимиз кунига 100-120 килограммдан пахта теришаяпти. Мавсум охиригача умумий хирмонни 10000 тоннага етказишни мўлжаллаб турибмиз.

Ҳамза номли ширкатлар уюшмаси деҳқонлари туман пахтакорлари орасида карвонбошилик қилишмоқда. Хўжаликда бир кунда 3,5-4 фоиз миқдорида пахта териб олинаётир.

Пахтаси чаман очилган далада талаба қизлар билан мулоқотда бўлдик.

— Исмим Фотима, фамилиям Бойзоқова, — дейди биз суҳбатлашган қиз қувноқлик билан. — Кунига 130 килограммдан пахта тераяпман. Тўрт маротаба пул олдик. Мавсум охиригача 6 тонна пахта тераман, дея сўз берганман.

— Биз ҳам Фотимахондан қолмаслик учун ҳаракат қилаяпмиз, — дея суҳбатга қўшилди Фарида Бобоқулова. — Мана бу дугоналарим Соҳиба Галтемирова, Мавлуда Давлатовалар аллақачон 3 тоннадан пахта териб қўйишди. Ётоқхонамиз шинам, озода. Ўзимизнинг «Зиракча» ансамблимиз кундакунора концерт қўйиб беришаяпти. Ота-оналаримизга ёрдам бераётганимиздан хурсандмиз. Ахир пахта фақат деҳқоннинг эмас, балки ҳар бир ўзбекистонликнинг ҳам бойлиги, ҳам ифтихоридир...

Шунингдек, туманнинг Холмамат Норчаев, Ғанишер Юнусов номли хўжаликларида бўлганимизда ҳам минглаб наманганлик ва Янгиер шаҳридан келган ҳашарчиларнинг меҳнатини кўриб кўнглимизда уларга тасаннолар айтдик.

Кузнинг ҳар дақиқасини ғанимат билган деҳқонлар, ҳашарчилар бугун ўз ўринларини пахтазорда деб ҳисоблашади. Шу кеча-кундузнинг ҳар куни, ҳар соати олтинга тенг. Бу вақтнинг қадрига етганларнинг эртанги кунда ўз меҳнатларидан албатта кўнгиллари тўлади.

Х. АЛИҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ШАҲРИСАБЗЛИКЛАР ХИРМОНИ

Шаҳрисабз тумани пахтакорлари Қашқадарё вилоятида биринчи бўлиб зафар маррасини эгаллади. Улар 17 минг 800 тонналик улкан “оқ олтин” хирмонини уйиб, пахта тайёрлаш шартнома режасини бажарди. Ўртача ҳосилдорлик 30,3 центнерга етди.

Туманда йиғим-терим қизғин давом этмоқда.

А.ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири

Зафар сатрлари

ҚЎШИМЧА 3 МИНГ ТОННА

Гулистон тумани деҳқонлари сўнгги тўрт йил ичида биринчи бор эл хирмонига 29 минг тонна пахта армуғон этиб ғалаба маррасига етиб келдилар.

Бу ютуққа туманнинг «Бешбулоқ», «Уч қаҳрамон», «Ўзбекистон», Амир Темур номли, Усмон Носир номли ҳамда Ҳамид Олимжон номли ширкат ва деҳқон хўжаликлари пахтакорлари муносиб улуш қўшдилар.

Туман пахтакорлари давлатга яна 3 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олишди.

М. ХОЛМАТОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Пахта далаларида

Қисқа, аммо шиддатли ёмғир ёққан куннинг эртасига, соат етти яримда Тўланбой билан учрашадиган бўлувдик, бир соатча кеч кўришдик.

— Тонгга яқин бир-икки соат мизғиб қопман, — деди у хонасидаги курсини кўрсатиб, узр сўрагандай, мени ўтиришга таклиф этаркан. — Пахта режасини бажарганимиз ҳам татимади. Кечқурун бирданига учта «Морал» бузилиб қолса бўладими, йигитлар эрталабгача ишга чиқарворамиз, деб туни билан уриниб чиқишди.

Лекин Тўланбойнинг юзкўзида заррача ҳорғинлик аломати сезилмасди. У соқолини қиртишлашга ҳам улгурганди. Ҳамишагидай хушчақчақ эди.

Биз дала айланмоқчи бўлиб, йўлга тушдик.

Тўланбой Охуновнинг суяги собиқ «Сельхозтехника»да қотган. Ҳозир бу корхона Избоскан тумани давлат машина-трактор парки акциядорлик жамияти, дейилади. Тўланбой — директор. Унинг ташкилотига иши тушмайдиган хўжаликнинг ўзи йўқ. Тўғрироғи, ҳамма жойда уларнинг техникаси бор. Қаерда бирон трактор ё комбайн бузилиб қолса, ўша ерга етиб боради мутахассислар. Уларнинг ҳар бири тумандаги хўжаликларнинг раису бригадирларининг номларини, уларга қарашли ерларни ёд билади.

У йўл-йўлакай менга унчалик таниш бўлмаган техника номларини айтиб, ўз ишларини суюнчилаб борди:

— Ер ҳайдашга ўн битта «Магнум»имиз, дон ўргани саккизта «Кейс»имиз бор. Бу йил хўжаликларга қирқ учта «ТТЗ-100» (чопиқ трактори) олиб бердик. Яна иккита «Кейс» олсак, кейинги йили туманда ғаллани ўриб-янчиш муаммоси юз фоиз ҳал этилади — ҳосилни ўн беш кунда йиғиштириб оладиган бўламиз...

ТЕРИМЧИ-БИЗНЕСМЕНЛАР ОИЛАСИ

Тўланбойнинг хизмат машинаси — Асака тулпори, япроқранг «Нексия» ҳаш-паш дегунча Тўрткўл, Янгиқишлоқ орқали «Пойтуғ» жамоа хўжалигининг «Сарой» деб аталувчи марказий пахта хирмонига етказди. Тўланбой боядан бери «опа-опа», деб тилдан қўймаётган раиса шу ерда экан. У бир вақтлар «Чўнгбоғиш» жамоа хўжалиги раиси сифатида довруқ қозонган бўлиб, мен у ҳақида «Саодат» журналида очерк ёзган эдим. Ўша йиллар воқеаларини эслашдик.

Тўланбой ёши ўзидан улуғроқ бўлгани учунгина уни «опа» дерди. Аслида чакка сочларига эндигина биттаяримта улуғворлик бағишловчи оқ оралаган Муътабархоннинг шаҳди-шижоати, мақсадни дадил ва аниқ ифодалаб гапиришлари, ўзига ишонч ва ўзгаларга хуш кайфият инъом этувчи табассумлари ўша-ўша эди.

У бошчилик қилаётган хўжаликнинг етти юз тўққиз гектар пахта майдони бўлиб, 32,6 центнерлик марра аллақачон эгалланган эди. Бу юқори ҳосил, албатта. Пахта-йиғим теримида рекорд қўйганлар ҳам мана шу хўжаликда экан. Беш кунлик ведомостга қўл қўяётган бир оиланинг ўн олти минг сўм олганини кўриб, раиса аввалига ишонмабди, кейин сидқидилдан суюнибди.

— Уларнинг ўзи бор-йўғи уч киши, холос, — дейди Муътабархон бу ўзига хос рекордни шарҳлаб. — Шарифахон Матёқубованинг ўзи, ўғли Ҳусанбой, келини Шоирахон. Улар ҳар куни 800-900 килодан пахта теришаркан. Қизиқиб қолиб, суриштирдим. Аниқласам, ерга ёруғ тушмай далага чиқишаркан. Яна бир томони, энг тоза пахта берадиганлар ҳам ўша оилавий пудратчилар.

— Тўғри айтасиз, — маъқуллади ёнимиздаги йигит, — улар ўзи ажойиб одамлар экан. Ярим гектар ерга соя ҳам экишган, энг тоза соя ҳам шуларники.

Луқма ташлаган йигит Андижон ёғ-мой комбинати ҳамда Асака ёғ-экстракция заводи вакили — Андижон ёғ-мой комбинати қошидаги деҳқон-фермер хўжалиги бошлиғи Носиржон Солижонов эди. Улар «Пойтуғ» жамоа хўжалигидан 180 гектар ерни ижарага олишиб, соя экишибди.

— Соянинг етилиши ҳам айни ғўзанинг парвариши билан пишиши вақтига тўғри келади, шунинг учун бу соҳани ривожлантириш қийин бўлаяпти, — дейди Носиржон. — Пахтадан бошқасини иккинчи, учинчи даражали иш, деб биладиган раислар соягa сув ва техника бергиси келмай, худди ўгай онадай муомала қилишади. Опага раҳмат, бизга жуда яхши ёрдам кўрсатди. Ҳосилимиз яхши. Энди сиз сояни ўрдиришга ёрдам берасиз, — Носиржон Тўланбойга юзланиб, сўзида давом этди. — Янаги йили бир ярим минг гектар ерга соя экишни ният қилиб турибмиз. Вилоятимизда йилдан-йилга дон ва бошқа зарур экинлар ҳисобига пахта майдони қисқариб бораяпти. Бу чигит камаяди, деган сўз. Чигитнинг камайгани — қозонни жизиллатадиган ёғнинг озайгани. Лекин чигитдан 17-18 фоиз ёғ чиқса, соядан 30 фоизгача ёғ олинади. Ҳозир пахта ёғи билан соя ёғини омихта қилиб, «Ўзбегим» деган ёғ ишлаб чиқарилаяпти. Янги технологиялар кўпайса яхши-да. Бунинг учун опага ўхшаган кенг тушунчали, узоқни кўрадиган, халқнинг ғамини ейдиган раҳбарлар кўпайиши керак...

ТАБАРРУК СУЛОЛА

Пахта тайёрлаш режасини аллақачон бажариб қўйган яна бир хўжалик — Абдусамат Тиллабоев номли жамоа далалари томон йўл олдик. Бир ёнда шиғил кўсакли дуркун ғўзалар, бир ёнда бошоқлари бир-бирига суяниб, ёнбошлаб қолган шолизорлар оралаб бораётган эдик, кутилмаганда қизғиш пояли гречка пайкалига кўзим тушиб қолди.

Шу баҳона, хўжалик раиси Алишер Тиллабоевнинг тадбиркорлиги, юртпарварлиги, бу фазилатлар унга падари бузрукворидан юққанлиги, ўғил отанинг ўгитларини дилида маҳкам тутганича, унинг касбини давом эттираётганлиги ҳақида суҳбатлашиб кетдик. Гап Тўланбойнинг дадаси ва бобосига бориб тақалди.

Тўланбойни болалигида бошини кўп силаган одам — бобоси Охунали Йўлчиев эди. Абдусамат Тиллабоев ҳам уни устоз деб биларди. Умри ҳали у, ҳали бу хўжаликка раислик қилиш билан ўтган бобонинг тўнғич ўғли у «Бирлик» жамоа хўжалигида раис пайтида, пахта тайёрлаш йиллик режаси бажарилган куни туғилган эди. Туман раҳбари Сафар Қосимов раисни қўшалоқ байрам билан табриклаб, ўғлига юртни обод қиладиган инсон бўлсин, деб Ободбек деган исм қўйиб берган экан. Дарҳақиқат, Ободбек Охунов ота изидан бориб, аввал Дашт деб аталган жойда муқим ўрнашди, узоқ йиллар пахтачилик бригадири бўлди, маҳалланинг ободлашувига баҳоли қудрат ҳисса қўшди. Обод ака ўғиллари ҳам бобоси ва ота йўлини танлашганидан хурсанд. Ҳозир нафақада бўлган бу бағри дарё одам Тўланбой Охунов қурдириб берган шийпонда пахта майдончаларини, кузатиб ўтиради, ўғлига йўл-йўриқ кўрсатади:

— Бобонг раҳматли «шоли сувда бўлади, пахта — чўлда», дер эди. Бу ғўзани қўллатмасдан, захлатмасдан, оби-тобида суғориш керак, дегани.

Отанинг йўриғига юрган фарзанд кам бўлмайди. Ғўзани қўшқатор экиб, бир гектар ерда 160 минг кўчат етиштирган Абдусамат Охунов бошлиқ бригада пахтакорлари биринчи теримдаёқ режани бажаришди, 120 фоиз пахтани биринчи навга сотиб, 5 миллион сўмга яқин даромад қилишди.

ИСМИ-ЖИСМИГА МОНАНД ЖАМОА

Тўланбой энди «Андижон» жамоа хўжалигига борамиз, дейиши билан кўнглимда ёқимли туйғулар уйғонди.

Бу ном билан аталувчи хўжаликка юзи ҳамиша кулиб турадиган, истараси иссиқ инсон — Шаҳобиддин Ҳозирқулов раислик қилади. У билан эндигина шудгорланиб, пўрсилдоқ тупроқ ҳиди анқиб турган пайкал бошида учрашдик.

— Бу ерларниям бизнинг «Магнум»имиз ҳайдаган. Умуман, ҳокимимизнинг топшириғига кўра, ноябр ойига қадар 5 минг гектар ернинг пуштасини олиб, баҳорги экишга тахт қилиб қўйишимиз керак, — деди Тўланбой.

«Андижон» жамоа хўжалигининг ибратли, фарқли томони шунда эдики, у кунига бошқалардан кўра кўп пахта топшираётганди: шу куни заводга 2,23 фоиз хомашё сотилибди.

«МИЛЛИАРДЕР» ХЎЖАЛИК

Улуғнор тумани ҳудудида Избоскан туманининг ҳам 330 гектар ери бор. Шундан 19 гектари «Чўнгбоғиш» хўжалигига тегишли. Неъматжон Ҳамдамов бошчилигидаги хўжалик аъзолари пахта сотиш режасини бир ойда — 2 октябр куниёқ бажаришди. Ҳозиргача топширилган пахта 1140 тоннадан ошиб кетди. Мўлжал — ҳосилдорликни 40 центнерга, режани 120 фоизга етказиш.

— Чунки ҳали далада кўсак кўп, — дейди раис, — омадимиз чопиб, уруғни эрта экдик, ишловлар вақтида бўлди, сув, ўғит меъёрида берилди. Натижада 50 миллион сўмлик пахта сотдик, унинг 602 тоннаси уруғлик. Бу йил дон ҳам яхши бўлди, 308 гектар ердан 75,1 центнердан буғдой топшириб, вилоят ҳокимининг Фахрий ёрлиғи ва икки юз минг сўм пул мукофотини олдик. Ҳозир омборимизда 113 тонна буғдой, олтмиш тонна ун, икки тонна оқёғ бор. Боғнинг ўзидан ҳам бир миллион сўм даромад қилганмиз. Ҳали 15 гектар пайкалда шолимиз турибди...

— «Миллиардер» бўп кетибсизлар-ку, одамларнинг ҳақ олиши қандай бўлаяпти? — деб сўрадим.

— Меҳнат қилган ҳақ оляпти, кам бўлмаётир. Иш ҳақидан қарзимиз йўқ. Бу йил, Худо хоҳласа, ҳамма хўжаликлар ҳам фойда билан чиқади. Умуман, туманимизнинг иқтисодий кўрсаткичлари яхши бўлади. Ҳозиргача деҳқонларимизнинг омборлари донга тўлди. Буғдой кирмаган хонадон қолмади. Шолиниям армонсиз экишди.

Раис ҳақ гапни айтди. Бултур шоли кам экилгани учун, гуручнинг баҳоси осмонга чиқиб кетувди. Мана, шоли пишиб, обжувозга тушди-ю, гуруч нархи кундан-кунга пасая бошлади.

Ҳа, халқнинг кўнглини хотиржам қиладиган нарсалар: ун, гуруч, ёғ. Шулар мўл бўлса, арзон бўлса — эл-юртнинг фаровонлиги ва маъмурлиги шу. Палов еган одамнинг юзидан қизиллигу, чеҳрасидан табассум аримайди. Энг муҳими, жамоа хўжалиги бой бўлса, шу ернинг халқи, албатта, бой бўлади. Бой бўлишнинг шарти эса сидқидилдан меҳнат қилиш, тадбиркорлик билан иш юритишдир. Шу нарсаларга эришган раҳбарнинг хўжалиги илғор бўлади, илғорликнинг эса обрў-эътибордан ташқари моддий имтиёзлари, имкониятлари ҳам кўп. Тумандаги «Шарқ юлдузи», «Ўзбекистон», Нишон Жўраев номли, «Урганжи», «Гуркиров», «Янги ҳаёт» каби хўжаликлари ана шундай илғорлар қаторида.

Халқ эса ўзининг турмуш шароити, қозонида нима қайнаётгани билан қизиқиб, унинг қалбига йўл топишга ҳаракат қиладиган раҳбарларни ҳамиша қўллаб-қувватлаб келган.

Қамчибек КЕНЖА,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Андижон вилояти бўлимининг бошлиғи.

Ислоҳотнинг молиявий таянчи

«ПАХТА–БАНК» ЖАҲОНГА ТАНИЛМОҚДА

Ўзбекистон — аграр-индустриал мамлакат. Унинг иқтисодий салоҳияти, аввалambор, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг тараққиёт даражаси билан белгиланади. Шу боис республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар жараёнида қишлоқ хўжалиги соҳасини ҳам таркибий, ҳам ташкилий жиҳатдан тубдан қайта қуришга, бозор муносабатлари шароитида мустақил ва самарали фаолият юрита оладиган ҳақиқий мулкдорлар синфини шакллантиришга устувор йўналиш сифатида алоҳида эътибор қаратилмоқда. Кейинги йилларда қабул қилинган қатор қонунлар, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорлари ана шу устувор йўналишни амалга оширишда мустаҳкам ҳуқуқий пойдевор вазифасини ўтамоқда.

Табиийки, қишлоқ хўжалигини молиялаш ва кредитлашга ихтисослаштирилган республика акциядорлик-тижорат «Пахта-банк»и ушбу давлат ва жамият аҳамиятига эга шарафли вазифанинг ижроси учун бевосита масъулдир. Буни тўғри англаган банк раҳбарияти, мутахассислари ва бутун жамоаси қишлоқ хўжалигини талаблар даражасида молиялаш орқали мустақил Ўзбекистоннинг иқтисодий тараққиётини таъминлашда фаол иштирок этмоқда. Шу билан бирга, банк тизимининг ўзи ҳам кейинги йилларда ҳар томонлама ривожланди, унинг иқтисодий салоҳияти кескин ўсди, мижозларга молиявий ва кредит хизмати кўрсатиш сифати давр талаби даражасига кўтарилди, банк хизматининг бир қатор янги, замонавий, янада самарали усуллари жорий этилди, кредит бериш ва ҳисоб-китоб қилиш тамойиллари бозор муносабатлари талабларига мос тарзда такомиллаштирилди.

Бироқ эътироф этиш керакки, ҳар қандай банк фақат мамлакатдаги ички вазифалар билан ўралашиб қолса, жаҳон банк ҳамжамияти билан интеграциялашув сари интилмаса, маълум даражага етгач, ривожланишдан тўхтайди, даврдан ортда қолади, замон талабларига жавоб беролмайди. Буни ҳисобга олган «Пахта-банк» кейинги йилларда жаҳон банк ҳамжамияти билан интеграциялашувни янада чуқурлаштириш, чет эл банклари ва халқаро молия институтлари билан ҳамкорлик қилишнинг янги-янги усулларини излаб топиш йўлидан дадил бормоқда. Бундай стратегик саъй-ҳаракатлар давр томонидан тижорат банклари олдига кўндаланг қўйилаётган талабларга тезроқ мослашиш, хорижнинг илғор банк технологияларини самарали жорий этиш, чет эл инвестицияларини қишлоқ хўжалигига ва ушбу тармоқда етиштирилаётган маҳсулотларни қайта ишлаш билан шуғулланувчи саноат тармоқларига жалб этиш имконини бермоқда.

Фикримизнинг далили сифатида «Пахта-банк» фаолиятидан кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Чунончи, у чет эл банклари билан ҳамкорликнинг корреспондентлик муносабатлари, амалий учрашувлар чоғидаги шахсий алоқалар каби анъанавий усулларидан ҳам, республикамиз учун янги ҳисобланган Интернет воситачилигидаги ҳамкорлик ва халқаро банк ҳамжамиятлари ва ташкилотлари фаолиятларида фаол иштирок этиш усулларидан ҳам самарали фойдаланмоқда. Айниқса, «Пахта-банк»нинг 1998 йилда Осиё-Тинч океани ассоциацияси (АПРАКА)га аъзо бўлиб кирганлигининг ўзиёқ унинг жаҳон банк тизимида ўзининг муносиб ўрнини эгаллаб бораётганлигини кўрсатади. Жаҳондаги энг йирик, энг салоҳиятли ва энг нуфузли молия институтларидан бири ҳисобланувчи ушбу ассоциация қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг молиявий тамойилларини режалаштиришни рағбатлантириш, қишлоқни ва қишлоқ хўжалигини молиялаш ва кредитлаш соҳасидаги давлатлараро тадқиқотларни қўллаб-қувватлаш, ўз аъзолари ўртасида қишлоқ хўжалигига молиявий хизмат кўрсатиш бўйича ахборотларни мунтазам айирбошлаш ва уларни аъзолар ўртасида тақсимлаш, қишлоқни молиялаш ва қишлоқ хўжалигини кредитлашга ўқитиш дастурларини тузиш ҳамда мувофиқлаштириш мақсадида ташкил этилган.

Шуниси эътиборлики, бугунги кунда Осиё ва Тинч океани минтақасидаги 21 мамлакатнинг қишлоқ хўжалиги йўналишидаги 57 та банк ва молия институтлари аъзо бўлган бу ассоциация ўнлаб халқаро ва минтақавий турдош ташкилотлар билан фаол ҳамкорлик қилмоқда. Улар сафида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги бўйича ташкилоти, Қишлоқ хўжалиги тараққиёти жамғармаси, Қишлоқ хўжалигини кредитлаш халқаро конфедерацияси (КИКА), бор. Ана шундай нуфузли ассоциациянинг тенг ҳуқуқли аъзоси сифатида изчил фаолият юритиш «Пахта-банк» учун ўз тизимини ҳар жиҳатдан кенгайтириб ва такомиллаштириб бориш имконини бермоқда. Банкимиз ассоциация билан доимий алоқада бўлиб, электрон почта воситасида АПРАКАнинг кундалик фаолияти, ўқитиш дастурлари, машғулотлар ва ўтказилаётган ички ва халқаро тадбирлар тўғрисида мунтазам маълумотлар олиб турибди. Ходимларимиз ушбу ахборотларни таҳлил этиб, бундан буёнги ҳамкорлик соҳаларини белгиламоқдалар, унинг ассоциацияга аъзо банклар ҳамда улар билан ҳамкорлик қилувчи халқаро ташкилотлар маблағларини республикамиз қишлоқ хўжалигига инвестиция қилишга йўналтириш борасидаги салоҳиятини ўрганмоқдалар. Ўзбекистонда фермерлар, ўрта ва кичик корхоналар, бошқача қилиб айтганда, ҳақиқий мулкдорлар синфининг вужудга келганлиги ва жадал шаклланиб бораётгани муносабати билан ассоциациянинг қишлоқ хўжалигини оз миқдорларда молиялаш дастури биз учун, айниқса, муҳим аҳамиятга эгадир. АПРАКАнинг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлганлигимиз шарофати билан банкимиз ходимлари уч йилдирки, Япониянинг Қишлоқ хўжалик молия корпорациясида бепул асосда ўз малакаларини оширмоқдалар.

«Пахта-банк»нинг жаҳон банк ҳамжамияти билан интеграциялашуви йил сайин чуқурлашиб бораётганига яна бир мисол. Банкимиз юқорида тилга олинган Қишлоқ хўжалигини кредитлаш халқаро конфедерацияси (КИКА)нинг фаолиятида мунтазам иштирок этмоқда. Бу конфедерация иккинчи жаҳон урушидан сўнг Ғарбий Оврупонинг қатор мамлакатларидаги бир гуруҳ қишлоқ хўжалик ва кооператив банкларининг ташаббуси билан ташкил топган бўлиб, ҳозирги шаклу шамойилида эса 1989 йили расман таъсис этилган. Дунёдаги 36 та давлатнинг қишлоқ хўжалиги йўналишидаги 165 та банк ва молия ташкилотлари унинг аъзосидир. Франциянинг Креди Агриколь, Нидерландиянинг Рабобанк, Олмониянинг ДГ Банк, Австриянинг Райфайзенцентралбанки каби жаҳондаги энг йирик ва танқли банклар шулар сирасига киради. Улар сафида «Пахта-банк»нинг ҳам ўз мавқеига эга бўлган тенг ҳуқуқли аъзо сифатида фаолият юритаётганлиги ҳаммамизни қувонтиради, қолаверса, қишлоқ хўжалигини ҳамда ундаги барқарор банк инфратузилмасини шакллантиришда биздан янада кўпроқ масъулият талаб қилади.

Аввалги йилларда «Пахта-банк» КИКА фаолиятида кузатувчи сифатида иштирок этиб келган бўлса, бу йилдан бошлаб унинг тенг ҳуқуқли аъзосига айланди. Бунинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини тўлароқ тасаввур этиш учун, ушбу конфедерациянинг бугунги салоҳияти ва жаҳон иқтисодиёти тараққиётига таъсири хусусида атрофлича тўхталиш жоиз.

КИКАнинг асосий мақсади қишлоқ хўжалигини кредитлаш институтлари ва ташкилотлари номидан халқаро миқёсда фаолият юритишдир. Конфедерация қишлоқ хўжалиги ва уни молиялашга алоқадор соҳаларнинг кенг тармоғини қамраб олган. Қишлоқ жойларни ижтимоий ривожлантиришни молиялаш ишлари билан шуғулланиш эса унинг кўп қиррали фаолиятида нисбатан янги йўналишдир.

Конфедерация мустақил равишда илмий-тадқиқотлар олиб боради, вакиллик ва мувофиқлаштирувчи вазифаларни бажаради. Қишлоқ хўжалиги ва уни молиялашга оид аниқ масалалар юзасидан маълумотларни нашр этади. Тармоқ ва уни молиялаш соҳасидаги кўп томонлама муносабатларни ривожлантириш мақсадларини кўзлаб, кўпгина мамлакатларнинг ҳукуматлари ҳамда қишлоқ хўжалиги ва уни кредитлаш масалалари билан шуғулланувчи халқаро ташкилотлар билан яқиндан ҳамкорлик қилади. Ўз аъзолари ўртасида амалий алоқаларни мустаҳкамлаш учун Халқаро конгресс ва конференциялар ўтказиб боради. Бундай халқаро анжуманлар КИКАнинг Умумий йиғилиш, Марказий қўмита, Ижроия қўмита ва Назорат комиссиясидан иборат ижроия органлари томонидан ташкил этилади. Ижроия органларнинг мажлислари йилига 1-2 марта конфедерацияга аъзо бўлган мамлакатларда ўтказилади. Анжуман ўтказилаётган мамлакатнинг тақдимот маросими йиғилиш кун тартибининг мажбурий шарти ҳисобланиб, у биринчи иш куни ўтказилади. Анжуманларнинг демократик руҳда олиб борилиши, норасмий, яъни эркин фикр алмашув ва шахсий алоқалар анжуман қатнашчиларига ҳамкорлик ва икки томонлама қизиқиш уйғотаётган масалаларни муҳокама этиш учун қулай имкониятлар яратади.

Шу йилнинг бошида КИКА раҳбарияти конфедерациянинг 30-Бош Ассамблеясини 2000 йилда Тошкентда ўтказишда кўмаклашишни сўраб «Пахта-банк»ка мурожаат этди. Ушбу таклиф Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида кўриб чиқилиб, республика раҳбарияти томонидан маъқулланди ва қўллаб-қувватланди. Ассамблеяни ташкил этиш ва ўтказишда «Пахта-банк» билан бирга республика Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамда Банклар ассоциацияси ҳам қатнашади.

Бундай нуфузли халқаро Ассамблеянинг Ўзбекистонда ўтказилиши, биринчидан, «Пахта-банк»нинг жаҳон банк ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаб, дунё миқёсига чиқа бошлаганини кўрсатса, иккинчидан, жаҳоннинг молия ва банк ҳамжамияти мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли иқтисодий ислоҳотларга катта қизиқиш билан қараётганлигидан далолат беради. Бу эса чет эл банк ва молия институтлари учун Ўзбекистоннинг иқтисодий салоҳияти билан янада яқиндан ва чуқур танишиш имконини беради, бинобарин, республикамиз қишлоқ хўжалигига қўшимча хорижий инвестицияларни жалб этиш орқали тармоқ иқтисодиётини ривожлантиришга хизмат қилади.

КИКА Бош котиби жаноб Роберто Руоцининг яқинда Ўзбекистонга қилган ташрифи ва расмий кишилар билан учрашувлари чоғида 2000 йилда конфедерация Бош Ассамблеясининг юқори даражада ўтказилишига икки томонлама ишонч билдирилди. Нуфузли меҳмон ўз навбатида «Пахта-банк»нинг бўлажак Ассамблеянинг кун тартибига банкларни хусусийлаштириш муаммолари масаласини киритиш тўғрисидаги таклифини мамнуният билан қабул қилди. КИКА раҳбари «Пахта-банк» ходимлари учун Тошкентда бепул семинарлар ўтказишга тайёр эканлигини маълум қилди.

Нуфузли халқаро банк ва молия институтлари билан бундай амалий ҳамкорлик самаралари «Пахта-банк» фаолиятида яққол намоён бўлмоқда. Банкимизга КИКА ва АПРАКА ахборот бюллетенлари мунтазам келиб турибди. Улардан турли мамлакатларда қишлоқ хўжалигини молиялаш ва шу йўл билан тармоқни ривожлантириш, кредитлашнинг янгича технологиялари ва бошқа қатор муаммолар масаласига оид кўплаб янги ва фойдали маълумотлар олиш мумкин. Бундан ташқари, банк ходимларини чет элларда ўқитиш ва қайта тайёрлаш имкониятлари вужудга келди, хориж банкларининг маблағларини республика иқтисодиётини молиялашга жалб этишнинг янги йўллари очилди. Ўзаро ҳамкорлик, ўзларининг мижозлари учун республикадан амалий шериклар излаб топишда кўмаклашиш тўғрисида чет эл банкларидан таклифлар тушмоқда. Жумладан, яқинда Ўзбекистонга Ғарбий Оврупадан ускуна ва технологиялар келтириш учун ўрта ва узоқ муддатли кредит линияларини очиш тўғрисида Олмониянинг ДГ Банк ва Хипо-Верейсбанки билан музокаралар ўтказилди.

«Пахта-банк»нинг халқаро миқёсдаги бундай амалий ҳамкорлик фаолиятига оид яна кўплаб мисолларни келтириш мумкин. Дарвоқе, дунёдаги энг йирик ва молиявий салоҳиятли банклар фаолиятини таҳлил этиш ва таснифлаш билан шуғулланувчи халқаро «The Banker» альманахи жаҳондаги мингта иқтисодий бақувват, жаҳон банк тизимида ўз ўрни ва нуфузига эга бўлган банклар рўйхатида «Пахта-банк» ҳам борлигини таъкидлаб ўтди. Банкимизнинг халқаро миқёсда мустаҳкамланиб бораётган мавқеи эса пировард натижада республикамизнинг нафақат қишлоқ хўжалиги, балки бутун иқтисодиётини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Баҳодир ҒАФУРОВ,
«Пахта-банк»нинг халқаро банк фаолияти бошқармаси бошлиғи.

«Муштум» журналининг 8-сони босмадан чиқди

СИЗНИНГ ЖОН ДЎСТИНГИЗ

Журналнинг биринчи саҳифасини очишингиз биланоқ забардаст ёзувчи Абдулла Қаҳҳор ҳикматларига кўзингиз тушади ва табиийки уни жон-жон деб ўқиб чиқасиз. Жамият, шахс, меҳнат, амалдор-у мансабдорлар ҳақидаги ажойиб, таг-заминли гаплар сизни ўйлашга, фикрлашга ундайди.

Ўзбекистон халқ шоири Анвар Обиджон қаламига мансуб «Олтиариқ ҳангомалари» эса. Шакар қишлоқилик Қолдивой ота, Ҳадича отин, Аҳмадқул бува, Деҳқон ака каби қаҳрамонлар беғуборлиги ва соддадиллиги билан кайфиятингизни кўтаради. Уларнинг гап-сўзлари-ю ҳатти-ҳаракатларидан мириқиб-мириқиб куласиз.

Журналдан Шодмон Отабекнинг «Дўрмон ҳангомалари», Ислом Шоғуломовнинг янги китобидан саҳифалар, Мақсуд Қориевнинг «Чивин» ҳикояси, Ашурали Жўраевнинг «Чақконбойни танийсизми?» деб номланган ҳажвия учун мавзуси, турфа шеърлар, лофлар ва қулоққа чалинган гаплардан намуналар ўрин олган. Суратлар ва уларга ёзилган тагсўзлар ҳам маънодор, ранг-баранг.

Уни ўқиган ҳар бир ўқувчи завқланади, ёшаради. Энг муҳими уқади, сабоқ олади ва хулоса чиқаради.

Г. ХУСАНОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0820, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ХАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — А. МАДАТОВ.
Навбатчи — Т. АБДУРАҲМОНОВ.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда қажми 5 саҳифадан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 23.35
1 2 3 4 5 6

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА УНИВЕРСИТЕТИ

қуйидаги кафедралар бўйича бўш ўринларига
ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Профессорлар: кимё ва уни ўқитиш методикаси.

Доцентлар: демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти, фалсафа, чақириққача ҳарбий тайёргарлик ва жисмоний тарбия, иқтисодий назария.

Ўқитувчилар: иқтисодий назария, Ўзбекистон тарихи.

Танлов муддати эълон чиққан кундан бошлаб 30 кун.

Танловда қатнашишни хоҳловчилар Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, 103-уй, ходимлар бўлимига мурожаат қилишлари мумкин.
Тел. 55-68-70.

РЕКТОРАТ.

2245-1

Гидрометеорология Бош бошқармасидан хабар қилишларича, 27 октябрда республикамиз ҳудудида ҳаво ўзгариб туради. Қорақалпоғистонда ва Хоразм вилоятида ёғингарчилик бўлмайди, шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 0-5 даража илиқ, айрим жойларда 2 даражагача совуқ, кундузи 7-12 даража илиқ бўлади.

Бухоро ва Навоий вилоятларида ёғингарчилик кутилмайди, шарқдан секундига 5-10 тезликда шамол эсади, кечаси 1-6, кундузи 10-15 даража илиқ бўлади.

Самарқанд, Жиззах, Сирдарё ва Тошкент вилоятларининг айрим туманларида ёмғир ёғиши мумкин, ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 2-7, кундузи 10-15 даража илиқ бўлади. Пойтахт вилоятининг айрим тоғли туманларида ёмғир, қор ёғади. Ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 2 даража совуқ билан 3 даража илиқ орасида, кундузи 3-8 даража илиқ бўлади.

Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларининг айрим туманларида ёмғир ёғиши эҳтимоли бор, ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 5-10, кундузи 14-19 даража илиқ бўлади.

Фарғона водийсидаги вилоятларнинг айрим туманларида ёмғир ёғиши мумкин, ғарбдан секундига 9-14 метр тезликда шамол эсади, кечаси 3-8, кундузи 9-14 даража илиқ бўлади Тошкентда ёмғир ёғади, ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади, кечаси 5-7, кундузи 11-13 даража илиқ бўлади..

(ЎзА)

ПУДРАТЧИ ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

НАВОИЙ ВИЛОЯТИ КАПИТАЛ ҚУРИЛИШИ ПУДРАТ САВДОСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ МАРКАЗИ

вилоят ҳокимлигининг капитал қурилиш бошқармаси томонидан 2000 - йилда қурилиши режалаштирилган қуйидаги объектлари учун пудрат савдосини (тендерини) ўтказади.

1. Навоий туман «Зарафшан» ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
2. Қизилтепа тумани «Тавоис» ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
3. Қизилтепа тумани «Деҳқонобод» ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
4. Қизилтепа тумани «Тошрабод» ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
5. Навбаҳор тумани Охунбобоев ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
6. Хатирчи тумани Охунбобоев ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
7. Хатирчи тумани М.Улуғбек ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
8. Хатирчи тумани «Ўзбекистон» ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
9. Нурота тумани Навоий ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»
10. Нурота тумани «Мустақиллик» ж\х «50 беморни қабул қилишга мўлжалланган ҚВП»

Пудрат савдосига (тендерига) марҳамат!

Мурожаат учун манзилимиз: Навоий ш., С.Айний кўчаси, 32.
Вилоят капитал қурилишида пудрат савдосини (тендерни) ташкил этиш маркази.
Тел. (8-436) 225-53-85.

2242

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Ўрта Осиёда ягона қўшма корхона

ЛК

“Лок колор синтез”

ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ЗАВОДИ

УНИВЕРСАЛ ЭМАЛЛАРНИ,

ЙЎЛ БЕЛГИЛАРИ УЧУН БЎЁҚЛАРНИ,

ПАРКЕТ УЧУН

РАНГСИЗ ЛОК (ПФ 283 га ўхшаш), ШПАТЛЁВКА, ГРУНТОВКА ВА УНИВЕРСАЛ ЭМУЛЬСИЯ ЕЛИМИ (ПВА га ўхшаш) ТАКЛИФ ЭТАДИ.

КЕНГ ЁЙИЛГАН РАНГЛИ ГАММА!

СОТИБ ОЛАМИЗ: 0,25x712x820 ўлчамли ЭЖК, ГЖК ОҚ ТУНУКАЛАРИ.

Манзилимиз: Тошкент, Фарғона йўли, 35. Тел.: (371) 191-44-46, 191-47-41. Факс: (371) 191-74-63.

Ш@111

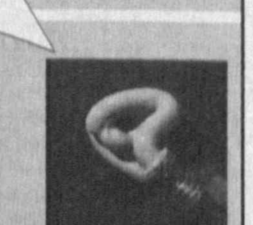

Республика радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение ишлаб чиқариш бирлашмаси Андижон радиотелевидение тарқатиш маркази бошлиғи Абдумухтор Қодировга умр йўлдоши

Адолатхон ҚОДИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Олий ва ўрта таълим вазирлиги қошидаги Миллий лицей ва олийгоҳларга тайёрлов маркази раҳбарияти, касаба уюшмаси, педагогик жамоалари физика ўқитувчиси

Нафиса ХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги сабабли оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия билдиради.

«Халқаро Телеком» акциядорлик компаниясининг раҳбарияти ва касаба қўмитаси кампания бош ҳисобчисининг муовини Раъно Рустамовага волидаи муҳтарамаси

ҚУМРИ аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзгўштсутсаноат» уюшмаси жамоаси ва раҳбарияти уюшма шартномаларнинг тузилиши ва бажарилиши мониторинги бўлимининг етакчи мутахассиси Масуда Муталовага онаси

Мушаррам МУТАЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.